

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Collectanea - Cod. Ettenheim-Münster 394

[S.l.], [17. Jahrh.]

IV. In orationes Verrinas

[urn:nbn:de:bsz:31-134055](#)

Notæ in orationes Ver. M. T. C.

Notæ in orationes

Verinas M. T. Cice
romæ.

Synopsis.

Tenuerat Verres ex prætura
Siciliam Provinciam omnino
triemium, quam cum libidi-
nose, arare, et crudeliter
administrasset, eis Lucius
Metellus successisset, repe-
tundari regia Sicilia posta-
latus est, qui omnes praeficer
accusatus.
Syracusanos et Mantenimor,
Mareum Tellum Ciceronem
nullos amicos defensionibus
metitum ad accusacionem
defendere compulserunt, quod

2. Notæ in orationes.
idem Ciuero questor in Giulia
frisset, et Provincia diſcedens
multa p[ro]b[abil]e benigna promiſſes.

Verrina orationes septem sunt:
actio duplex. prior continetur
duabus primis orationibus, quare
prior diuinitatio: altera actio
est postulatio de nono agendi
genere, quo Hortensium regit
Ciuero, ut planè obrute fieret,
quia perpetua oratione uti
n[on] possunt, ad singula ex tempore
respondere coactus. Genus
h[ab]eo actionis nouæ fuit istud,
ut ubi unumquod[em] crimen di-
putatur esset, cum lesser ad
crimen accommodaretur.

Aeliani vero secunda sive accu-
sacionis quinq[ue] orationes ad

Verrinas Marci T. Ciceronis. 3.

conserendi naturam comparata
fuerunt, habita in ī Cicerone
n̄ sunt. Vētēres enim n̄ expēc-
tato in iūdī exītu exīlii causa
solū n̄ cessid. In actionē hāc
secunda agitur de uita lēcōrī,
quam egi in frāctura, lega-
tione, fractura urbana.

De frāctura legatione
et fractura urbana agit in
lib. 3. De Siciliensi n̄ & sequen-
tib. libris: de iuris lēctione
seculi et lib. 2; de crumento
in grāio; de signis sublati in
guardo; n̄ quinto de crudeli-
tate suppliciorū.

Diumatio, est iudicium, quo
duo vel etiam plures de ac-
cusatione sibi deferenda

4. Notæ in orationes

contendunt, quonodo hic
Cicero et Cæcilius. Ascanij
dimationem ita defteris.

Dimationis est inquit, quando
nō de facto queritur, sed de
futuro, qui minima debat
accusare. Alij quod res agatur
sine lexitō, sine tabulis, et
sola argumenta secundū iudi-
cēs quæsi diuinēt. Vide
Gellium lib. 2. noctium, &c.,
Ticinum cap. 4. Carolum
Sigerium lib. 2. de iudicijs
cap. 9. Ulpianum q. coh. in
lege. Si plures. cap. 16. Inter
plures accusatores, qui primus
agit, dictus est accusator,
qui secundas et tertias superi-
otorum solitus, ut sentit

Verrmas M. T. Cicero. s.

Seamus, adiuuare acensa,
Poren.

Repetundarum postulari
primo id dicitur est, qui ali-
cuius praefat Provincia alien-
ar pecunia aut ui aut dolo
expilavit. Vide Marcellum
in iugulum lege 48. diges-
tarum, sive pantheorum.
Postea repetundarum postula-
tio latius batuit, ut hoc nomi-
ne omnia contineantur, quibus
dimitia constarent. etius autor
videtur L. Calpurnius piso. flu-
tore Cicerone et lib. oclitorum.
Nordum centrum inquit et dece-
amisunt, quum de pecunis re-
petendis a L. Pisone latae
lex. Quam Cicero idem sociale

6. Notæ in orationes

uocati quia constituta videtur
sociorum et prouinciarum
causa. Legem Calpurniam
secutæ sunt, Iunia, Servilia,
Acilia, Cornelia, Julia,
quam Casar tulit primo ex
Julatu. De quib[us] vide Agmin
lib. 8. antiquitatum Rom: cap. 33.

Comperendi Natio est, cum prima
actione perfecta post 3 librum dies
secunda est missitia, comperendi
ratio dicta, quod per eam non die
ageretur. Hie prius dicitur
defensor, post eum accusator,
cum in actione prius dicaret
accusator. Vide Rosium lib. 9.
cap. 15. et 23. differunt abempti
actione: hæc enim ex iunctâ
iudicium sententia nata est;

Veritas M. T. Ciceronis. n.

illa etiamsi indices primo ea
tu n*on* indu^{er}ent. Ampliatio
ex praeceptoris arbitrio, quocunq;
die; Comperendi natio ex pre
scripto legi die 8th. Vicon,
pendendi nationis causa sit latus
dicta est. Vi ampliatione sapit
sime duci potuit. in comprehendi
natione potuit ex ampliatio n*on*
autem in ampliacione comprehendendi
natio. Et nuelati in comprehendendi
natione prius dicebat defensor,
ita in ampliacione auxilior.
Vive Budaeus Q. coss. comprehendendi
natione vocata etiam conducti
onera.

Habita est ista oratio Marco
Licinio Crasso, et Cneio pompeio M.
Coss. Apc. v. c. 683. Apc. Ciceronis
et quo etia^m adilitatem petebat.
Partes orationis sunt, ex ordinis,

Note in orationes

Constitutio causa, Contentio, per
oratio.

Nor in diuinatione ista expli-
canda methodum hanc obse-
ravimus: in singulari orationib;
partes singulare analysis datur,
quibus totam orationem in suas
rationes et partes secundum arti-
ficiam Rhetoricae dissoluimus.
Item deinde notat serum,
maxime animaduertendam
curiamus. Prodigium his
singulis ratione observationes;
ad hanc, qua praecepta erunt
de moribus tam publicis quam
privatis.

analysis exordi.

Si quis vestrum i) questio exordi
est, an Cicero y tot amot in

Veritas ut T. Ciceronis 9.

defensionibus uerbiq; sit nunc
accusatione iure pesat. hanc
questionem per prolepsin et
Apostrophem ad iudices pro-
ponit. Argumenta huic accusa-
tionis 3 habet. 1. à Causis
quod ex officio sive est miseri-
cordia erga Suiulos ab ipso dem
rogatis eam suscepit. 2. à
Minorib; quod in Iam auget
q; defendant. 3. Ab Adiumentis
qua tempora rei publ. id pos-
tulant.

(Un) questionis argumentum
grediens Enthymemate. Sicuti
i; ne petierunt ut defenserem;
i; podui ergo recusare. Enthymemata
nematis antecedente istat nam,

Note in orationes.

ratione, et proposito, et
genitorum. In Narratione
est commendatio Ciceronis ab eis
fecit, et laus breuissima boni
magistratus, cum Verren ephe-
dem demonstrat gora contingere
humanitatem, benignitatem, comi-
tatem. De proposito suo
loco plura.

Quinti ad me publice). hyperbole
et quia regi Mamertini regi
Syracusam veneant. De
hipotesi. Vide Cyprian. lib. 3.
cap. vi. Nicol. Carin. lib. v.
cap. ii. Quintile. lib. 8. cap. 6.
circa finem. Fit haec cum vel
plures facta dicuntur, aut res p-
i. similitud. astollimus, qualis

Verrinas M.T. Cicero: 35.

Et vigil. Qui candore inuenient, cutesibz auratis. aut
et comparat. aut signis quasi
pribylstan, vel translatione.
Veritatem in augendo qu' in;
nuendo, ciuitatibus est, vix
osibz harrerit. Vt nola
mentici qui idem hyperbolam
n' in isth, ut mendacio fallere
uelit. Peruerit frequentiss.
ad agendum, ut qui si aplur
urbitalis et al. sin alitez pullus.
Quo in negotio. I. et argumentum
haec ratiocinatione proponitur;
si mihi unus et auctoritas, et de
pendendi plures, desidero potius
q' aucto, sed unus aucto et de
sidero plures: ergo desidero
potius, q' aucto.

12. Notam orationes

Quod si hanc causam. I. scilicet
quoniam ab administratione ista pro-
pontur, si celebratum rei
publicae causaⁿ auctor, repre-
hendi nⁱ debeo: sed auctor
reipubl. causaⁿ, ergo nⁱ debes
reprehendere.

Quid est pro deum aponit
idem. I. Syllogismi assumptio
illustrati interrogacione, con-
sideratione minorum, et distri-
butione i quod ayaq res reipubl.
et exteriorum, et prouinciarum,
et dijendiariorum. Distri-
butio sive dijensis, est ligata
sermone cum rerum distributione
apparet clara et publica; cum
singula verba singuli non ob-

VERRIAS M. T. Ciceronis. 13.

copularuntur. qualis est d. Opri
ani de bono patientiae: spirare
ventor, fontes fluere, grande?
cere copias messium, fructus multos
are vinearum, exuberare pomorum
arbusta, nemora floridissima
pedda florere. Talis etiam
est uerbus ille Licetus de protus
ad D. Augustinum. Spuma quer
fluit uanda, lumen leo, lilias
anguis. Alia est apud D. Ambro
sio lib. 3. ff. 15. cap. 15.
de aqua: inter arenas flava,
inter caustas sumera, inter nemora
uiridantior, inter florulenta
discolor, inter lilia fulgentior,
inter rosata habilantior, in
granine liquidior, in palude
urbidior, in Lente perspicua
in mari obscura. Sic Julianus

14. Notæ in orationes,

Firmicar de Dauo . in Cygno,
fallit, in Tauro rapit, ludit
in Sagro. Ex qua cādem
figura Minutus Felix dixit.
Fluvias fluere, flave ventos
grandines incēpare, nimbi
collidens.

In hac libidine. Declaratio
Assumptionis, et anacaphalosig
et repetitio approbatiorum eis.

Qui induerat Certas benedictas
Quero, cuius capsatio duplex ē:
una expressa, cu' pectus uehi
rogat' auditor, si benevolē
auias, qua plenē ē 2texys.
... . fine arte. alia ē laita et mi
pliata, qdō nimis ea lali uocata
per sententiam grecumitate dictum

Verrinas XI. T. Cicero: 15.

que forte sic ualent audito,
tu benevolentias comparare.

Vide Cyprianus 4.2. c.2

Nicolaus Causinus 1.6. c.6.

et sequentibus.

Exordia alia si erotica
ex abrupto incipientia, ad Ciceronem
in primis Carthaginensis. Alia
per aptorum latius expati-
antur, et insinuationi sunt ac-
concedata. Alia ramosa, quod
in uaria exordia minor a quaffi-
ramos fundatur: quale est
Ciceronis pro Murena. Ulpianus
in oratione De negotiis 3.02
et plerumq; notat exordia, que
numen n' solent excedere
oratores, nisi ualde insaniant:

NOTARUM ORATIONES

ita Licygnus Rethor, alia
st. cedofina, sive exhortatio
isa Christolei lib. 3. rhetori,
cor. c. 17. Aliud dicit;
p. 1. habet Fernogenes
de inventione proemium.
Apud quem unu exordium dicitur ex
opinione qdo ministris pro statu
renu et opinione houm exordinatur
quale est Ciceronis in orat. 4
Catil. Aliud ait responsum ex
tempore, cum ab iugis aliquo
eventu anjam eripit orator,
ut illud quod interius ualidius
pliciat. Aliud expeditas ex
abundancia, cum abundantia reru
diendata nulla nos omittere

DATI
naturae
fusil
let
flum
tempor
line par
ad eundem
minimis part
incidit
one in ist
proposito
urque
evidet
ad eundem
et
ad eundem

Verrinas M. T. Ciceronis. 17.

dicimus. Quod ex subdivisione
vel invocacione vel multa in
feruntur, quae in his partibus dis
tribuuntur. coincidit enim ramo
so. Quia ulla a Causino
ad 6 cap. seu contra reuocari:
Exordium ex adiunctis; ab exposi
tione finit; ex usucribis quod
rei; exordium ab exemplis para
bolis, iconibz, fabulis, proq
verbibz, sententibz; Exordium a
reuocatione, Exordium ex ab
rumpo; Vbi nota deq: Exordia
in debere et minir argumento,
veluti confirmatio; nego prob
sive argumentationibz, ut est Nas
ratio. ita Fabiz I. 4. c 1.

18.

Nota in orationes

Omnia preparantissima exordia
sunt, in qua plures ciuitatis
lender derivantur.

Nota.

Potamus in causa) quinquevius
se licet, ut ipse scribit in Brutu.
Maxime vero admirabilis Cicero
Tepe plurando quod nulla dona
auiperes. &

(In qua foro) amicis urbis (ord.
618 L. Octavio et Q. Aurilio
Cotta consulibus, eundem Sicilia
graciano et Lilybitanus sagali
quaesores fecerat. Cuius suis
Lilybitanus de Quaesore Vide
Rosnum l. 1. c. 45. Ponponii
ad libello de ratiocinatis

Verrinas M.T. Ciceron: 19.
c. 17. es Persepolam.

Veteribus patrōnis multis)
Marcelos intelligit ab eo ortos, q
Symmachus' caput et gescruauit.
Fabant enim uiri Roma nobiles
et patrici⁹ exterar nationes &
cūnates in sua ciensela.

Necessariorum) propter ius
officij hospiti⁹ iniidabile. De quo
uile flexandum ab Alexande⁹
1.4 Gemalin diem c. 10.

Soci⁹) de soci⁹ et stipendiary⁹
Sicong l.i. de antiquo iure Italiæ
c. 1. et l. i. de iure provinciarum
c. 1. Erant quidem stipendiary⁹ nites
sociorū, sed aeditioe omnī delectim⁹.

Delubris) Delubrum autore Feso
dix⁹ est lopus delibot⁹, quem
olui uenerabatur pro deo,

*Nostri in orationes
quem adoranda hodie in die dialis.
Quoniam longe ante aetatem a dehuendo
dictis, quod ante sacrum sacrificium
tribunorum abluget. Servus ita
dictum patitur, quod una secundum plura
genitrix Numina.*

*Qui iudicia manere) iudicata
equitibus. Sylla uictor adueniret,
ad Senatorem transulerat.
Sed hoc tempore P. R. equitum iudi-
cia defiderabat, quod sententia
infamia laborare vidi; grare ab
Aurelio Cotta padore post 300
mensis lex promulgata est, ut cum
equestri ordine et tribunis curiis
lex comunicaretur. In Romponiis
latus libello de legibus c. 3.*

*Tribunitia potestas) poterant
tribunum plebis quemque*

Verrinas M. T. Ciceron: 21.

pecunia aucta p̄dā indicasset,
ad iudicium populi rapere ante
Syllae dictaturam quam posse
latem ̄isdem Pompejus et Crassus
consulēs hoc ipso anno restitueret

Censorium nomen) restitutum
fuit hoc tempore censorib⁹ Gellio
et Lentulus ius, ut 64 senatus
monerentur. De censore vide pom.
ponius libello de magistrat cap.
7. Fæstetiam c. 17. Rosinum
7. 7. c. 10.

Observatio ner.

Decidere propriis magistrat⁹
dicuntur, cum prouincia dece-
dunt. Vide postmodum Scov⁹ de
verbis linguae lat.

Notæ in orationes.

Populata veritate de iuris
verbis, repxo nulla gelig 1. 2 c. 6.
nayis nimrum atrocitati verbis
hoc congruit: ita M. Cato in
mibalem terram Italicam lacerat
se et vexasse dixit et Virgil:
Tegillam et Chariblyn perculpta
manigantibus maria dulichiar
vexasse ratus.

Ethicopolitica.

Gravissima ante alia omnia
Tempus regnum: lucere luxurias, con-
dolidas, avaricias, superbia: id enim
Vul. max. regnum esterno in gradum facile
paserit, ubi minimus virius Veneris
pecuniae, cupido sibi vindicauerit.
De absentia & genitrix aude
Val. Max. 1. 4. c. 3. de Syria
1. 9. c. 5. de Humanitate et
Clementia 1. 5. c. 1. Apostolen
1. 2. Magnorum moralium, cap. 4.

Verrinas M. T. Ciceronis

23.

qui ubi 3 milioni omnium fortes
operis, uirtutis, inconstituerat, et
serit aten. Quae uirtutes
in magnis prata beneq; copiatis
republ. esse debent, uile sed dama
honorem in suis politiciis l. 3.
Debet a republ. esse debent si
nobis, q; uisa loqua quam luna
et sanguis repleverat pulchritudini
uicere persacrata uita e, abesse
debet Venustat, hic Bohemie
rep regni coronam Lamā turpis,
sina maculans, quia semper eum
carnilicem habuit, cum Lamis,
etiam compatrio fida solitus ap
pellare, passus eundem insuper
uno cordis secundu corruechi
ita duberant l. 23. uetus Vitellius
qui in chokuerio, maxime ciuit
reperit flagrantias, deinceps sueto
mo. es. es. es. es. es.

24. Note in orationes
Constitutio causa?

Dicenda) propositio 20. est
urba, cuius ipse est rationabilis,
iudiciorum est eligendis, quem placitum
maxime volunt, et non nulli Verbi
sed ne maxime volunt, et Verbi
non sunt, ergo ergo iudiciorum

Note.

Nomen deferatur) et minima
delationem sequitur actio;
et si tempore acusabat, quia et
nomen defuisse. Deferre est
en laudare et popularare.

Contentio seu confirmatio.
In hac causa) Confirmationis
duae sunt partes. 1. quod voluntas
Ciculorum suis, Cicero non auxiliare:

VITERBIAE M. T. Ciceronis. 25.

Si scilicet personae cogarent,
eorum voluntas apud iudicium
lere debet sed regat, ergo
debet valere, ubi breue
praemitur narrationes.

Utrum I proposicio est ratio
emissionis, q' tractat p' com
municationem. Conveni
cadio e' cum aut iis ad
sanioris salutis, aut cui iudicium
consideram deliberans. Ita
Cyp. 1. 3. c. 29. Causis 1. 7
c. 24. est enim quasi en iis
apud quos dicar deliberatio,
figura ad purgationem mali
me ipsa.

Si id audiabis, Assumptio
probab' destinorum publica lumen
et destin', q' sunt eius Romani

26. NOTÆ IN ORATIONES
¶ sculi.

Reliquum è iam) Complexio
q' probat adiungit, quia s' t
socij a cœlo a causa finali
eis repetundam, gloriatur
glossimo simplici; quoniam cœla
ex repetundam è constituta,
eom arbitrio lege agi possit:
P' socij cœla lex è ipsius
ergo socij arbitrio &c.

At enim) prolepsis est q'ho m'c
merit id, quod aut in adiungit
causa, aut in iudicio opinione ope
aut fore nobis gratia s' arbitramus
prædictus ergo dicere de dissolutione
¶ tibi responderet Syllophus si ehet
dubium, an à ue prædictus petiv'
est, dicens quare p'ceptat.
P' d' es dubium, n' ergo dicam
cur perierint.

in oratione
VERMAS M. T. Cicer: 27.

Verum id ad arrogitatem
deicit, ratione dicit tempore
habitare esse.

De quo quid assumptio est.

quis iherior proposicio.

Sicilia tota complexio or-
nata per grossoporean Sicilios.

In hiberno re procula
Siculorum voluntate, operantur
qui non esse suorum auctore?
Si Siculi dicunt se nolle Ceciliis
reconciliari Ceciliis: sed hoc
dicunt, ergo. Si tibi
propositio. Nunc hoc assum-
ptio. Tamen eos complexio
est in qua ostentur uehementer
interrogatio cui Anaphora.

Anaphora vero est repetitio in
principiis sententiarum apertissima
ad enunciandum, ut nihil

28.

Nota in orationes

Te roderum non possidit
paledi nihil nobis negligit
nihil dimiti possunt. De
ad insectandum: Tu in formu
prodire, Tu quem spectare,
Tu in horum spectare mente,
coquaris? Vales plurimum
etiam ad affectus amoris, qua
us est Veneris et Jeeng.

Te dulcis quinque te glo in illorum
Te veniente te diligenter carebat.

Quod si graphica in principio,
Epistrophe repetit in fine:
Epanalepsis utramq; figura
complexa, et in principio et in
fine repetit, non est in nimis
quoniam sed in ea auerteretur
enarratio ad finem ruderum appareat.

Nota.

Ex Corinca intelligit L. Syllo

Verrinas et T. Ciceronis 29.

de pecunia repetundis. que
quam ante a) qd o uill. equi
se iudicabant lege corneli
septimi.

H. S. Hoc est septem milles
ex lege repetendo. ita Valerius
probi de tunc antiquis.
Septem milles certena
milia faciunt vires quinque
certena milia corollatorum.

Observationes:

Officium necessitudinis repudiandum
necessitudo aliquo idem quod
necessitas. ita ignorare necessi-
tatem Cicero. necessitudinem
circumveniri dix. I. Pallusq; Ali-
as significat familiaritate, etiam
affinitate. Hinc pro Quintio
lateralis necessitudines dicit
Cicero. diungere ad necessita-

30. Note in orationes.

Quis seu bonor uir uillor
in bruto. Unde neq; patrum
neg. ille d'ae amig.

Quae cum his ciuitatibus
conuicata sunt. I quauis
semper veris concilio uelut
ex proportione cum eisdem.
In licet dixit, per conuic-
tata nescit nos sunt. ne uide
se conuicare. Conuicare
est altero, auctoribus Cicerone
et Cayare et Lopri. Conuicati-
o ne adiuua usq; in Linii; cum
quibus non solum integral conuicati-
o sit.

Pars 2. con
cimadion.

Suna 2, quod Verres Cicerone
nolit auctorum ec. Parfit

Note in orationes. 31.

aatem Ciceron ad hanc par-
tem approbatide perfecta
veris, q' comparatione mino-
re illustrat.

tag magnus) describit effecta
Hortensij per propositam, ei-
usq' in iudicij dominatum, re-
ferendo causas, cur se Ciceron
non nolit Hortensium.

Ego in hoc) Ad Ceciliu' querit
propositum cum n' posse fieri ac
causatorem.

Cognosce? Id ipsum exadiu'ne,
sit ostendit: si bono causa,
lore requiritur integritas,
veritas et facultas accusandi:
nihil horum est in Cecilio, ergo.
Video enim permulta esse

Notæ in orationes
crimina I alia indicat ratio
regeiendi Ceciliæ: q. cùm reo
criminum societate gründg. e,
n' p'st in auxiliando socio de-
lendere, sed Ceciliæ gründg. e
e'nt'reo dicitur ergo.

Quid illa I facultas auxiliandi
renouet à Ceciliæ.

Contemnerenda I pragmatis isto sylllo
egismi sive maior, q. auget cau-
sus efficienctibz, quales sunt fa-
cilitas, gaudiu[m], ratio, exerci-
tatio.

Intelligo I assumptio sylogismi,
qua dissimili illustrat: assump-
tionis probatio triplex est ad
officio oratoris, à sollicitudine,
a superioploribus.

Verrinas M.T. Ciceron. 33

Putasse I prima probatio
Assumptione qua remoues a
Cecilio partes officij oratory.

Portasse I 2. probatio facul,
Cadem Cecilio ex adiunctis ad
mit: q long grad partim pro
lepsi, partim operatione mino
ra et dissimilant.

Esto ipse nihil I 3. probatio
qua subscriptores Cecilius iri
derit;

Verum ut ad te I principe
Syllogismi conclusio, cum minor
Cecilio multa defens, quae in
bono auctoritate et vero re
quizaruntur: accusatorem Ca
cilium esse non posse.

Nota.

Note in orationes
 Tabellas Iudicia emin p
 tabellaris cerebant, certis notis
 interrogatis. a. c. n. l. hoc est
 solus, quemno, n' liquet.
 Nam in causis maioribus iut sen
 tentiam autem late rent, in
 eypnam sive uran conyicabant
 vide Alex. ab Alex. l. 325
 Rof. l. 9. c 16 et 24.
 Si a pueris nobilibus) est nimis
 adolescentibus, q gloriae cupidi,
 late claros uirios auferunt.
 quales Appius Claudius, C. Caeser,
 M. Scævola, quoq eluteraat
 adhuc Horatius; nam Appius
 et Caesare augetibus vero et
 Dolabella sa' absoluti.
 Quos ipse uidit) Affidomum ora
 torum uidit et audierit Cicerus,

VITRIMAS M. T. Ciceron. 33

Crasu' audire n' potuit, ap. 2. 2.
Cicerone 16. decubuit uita. Philip
ps et Cesare Cos. Vt uim uidi
ut flosserig amiss' odo maior
Cicerone.

Frumentum Ibi frumenti gene,
la' sonatur: estimatur, emp
tum, decumanum: Vile Sijoniu
l. 1. de ure prouinciaru, e. 1.
et l. 2. c. 5.

Prætori ex genatu usq; salto vicebas
frumentum imperare aratorib;
n' amuum sumptum. Quæprætori
aude' ex arario peruid' dabat,
quam aratorib; pro frumento
solueret; auxiliis p'os singulis
modis' se p'ertinax; id e' apes
oato.

Vetus' aude' p'ro frumento n'
singulor' modis' se p'ertinax' duo,
de nos exigebat, a' senta nempe
pro frumento in cellam sibi

36. Notæ in orationes

anendo, quaternos septem
in singulor modis, ab oratoriis
ad oras per hunc. Quando
prostor pro summo pecuniam
recipiebat, hoc dicebat, aperitivus.
Deductio fieret) illi atque di-
minus, que facta est in Verre,
pro festatione, pro collibio,
pro Ceratio, et scriba, ita
littera 1.3. in Ver.

Mancipes) sunt q. n. auctione
publicum aliquod redditunt. hic
decumani intelliguntur, quibus
retinetur scilicet decimam uadi-
derat.

Lilybei) est græca et latina
lingua corrupta uocabulariis
culti. Vide Thiodorū Siculū l. i.
ed s.

VERMAS M. TULLY CIC: 37.

gesu. I florilegi actio plus
arbitrabitur, q' erat oratori
salit. Vnde Lucius Torquatus
cunden Dionysian gesiculato,
riam nominavit apud Jellium
l. 1. c. 5.

Columna maria ad hanc in
foro infamoris fortius impunis
accusabatur, ad quam etiam
creditoris vocabant, qui graui
ore alieno premerendur.

Vide Sijonii l. 2. de iudicis
c. 24.

Observationes.

Spectat ad pretium, i.e. splendi-
tum Ciceris two Verinarum,
spectare et estimare aliquem
Cicer pro Roseio. Spectare
animu alterius ex suo. Terciatig
nifidaria. Spectat res ad
uni re rebellione, Liuig

58. Note in orationes

Fallimur sic datur mulier, quae
ingenio bono est. Plaut. in Biblio.
Speciosa uirg. Belli domini
den.

Persequi aliquem bello. Cesa.
artem aliquam persequi. Cicero
de finib. bona sua repetere
et persecui tise Verriam
sta. Amicitiarum persecui,
ulcisci est. Celestiale scribendo
psequi, que dicunt id est, aff
psequi. Cicero pro Syllo. Vide
alique psequunt ab iniustitione
puerilis sumbitrarius. Comodiss
eine hac et pseus est sensu
on. Cic. 2do de officiis.

ffudentiam orationi inde illig
improbitas sit fallax. videlicet
mult' auditis est. exinde pseco lacrimis
audientia. Plaut. in peccata. Tali uariant

M. T. Cicer: Ver. mas. 39.

nudientia laure praeconclusis Lin. adie-
tis. Sibi laures sunt crasio. Cic. discessit.
Conscriptos. Tautare festo e' simul mittere
comitatu. Et in coetaneo Cic. pro Rosi.
Comitatu. Et in quidam aliove Tereus. natal
suum uxori aliui comitatu. Den. am.
illorum in differentiis Lin. praelium consisteret
in iure et iurari. Conscripta gena legem in dare
pedare. Accusatio. in conscriptis. et patiar.
Entropolitica.

Nihil ad individua causarum animis
coram praeter fidem et ingemini
afferre oportere.

Nihil est enim quod iniquum
sit. q' ratione et ab eo vita
reponere ei. q' non possit haec
reddere.

Suscitatione suorum uerum esse
oportet.

Non potest in accusando socios uere
defendere ipse. q' ei reo criminis
societate quinque est.

Sic ante de accusatione huius:
concedat oportet ipse. q' nullo se

40. Notæ in orationes
peccato impeditur et quo' mo'g.
alderis peccata remonstrare
possint.

Un' omnis arrogancia obliqua
est tam illa ingenio' atq; eloqua,
sic multo molestissima.

Omnes reb' s'p', qui principi' in
agendo' e', orationibus et parali-
sing' ex debet.

Confutatio Cœcili.

Quid ad haec dicit p'st? habet
affinitatis suis & huc ad sententias
transfit nulla neque minora ca-
cilium affectus affectus suis, quae
eis in me' eiusdem expectabu-
tione?

Quid enim dices? i. pars de
miniora refusaq; a' sp'paradise
minores hoc sylogismo: p'st

Verrinas XI. T. Ciceronis. 41

debet uliginosus et cui maxima
verroris iniuria fecit, auferre
debet. Qualem si scienti; ergo.

Et cum tibi; et probatio pars
de iniuria hoc syllogismo: ubi
nulla iniuria, ibi etiam nulla ca
rimicidium. Sed hic nulla ini
uria. ergo. Nam id proposicio
(Cognoscite) assumptio. Assumptio
assumptionis probatio, retra
zione. Sic tu si complexio.

Nisi forte; et pars probatio, ubi
quaesitor eius aariis argenteis
reflexit. I.e. si certam effect
de amicitia Verris, dum cum deas
surae gaudie effect, et auctor de
amicitia. ergo.

Nei, si suman; et argumentum;
si iniuria faciatur, non poterit en
auferre, quia ei quaesitor suscipit,
si nullum, neque hi auferre potest.

Notæ in orationes

Ted utramq; ē, ergo in p̄deren
causare. Vbi simili dilecta ē,
et quo tempore. mille. 12. c. 27.

Semper hæc causa) Comparat
lione longam subicit m̄ter of-
ficiū Quæsitoris et Defensionis
sociorum, quā multa argūmen-
tis praferit.

Ceteris si probabilitis) In q;
a maioriis: si probabilitis ē
eorum causa, q; suas iniurias
sequuntur, probabilitis constat
q; sequuntur iniurias sociorum.

Nuper eu) 12 argm. ab exa-
plo Gabriele ē, q; Achaea cura
veras, quod à fratre legitur amplius
firat.

Hn quod ad) 3 à maioriis:

VERMAS AL. T. Ciceronis. 43.

quod ad commemorandum est
honestum, id ad probandum est
equum: sed honestum est socios
defendere, quae proposita accu-
sare ergo est ad commemorationem
in vita

Clarissimi Iaturni extre-
mum assunxit a testimonio
cuius clarissimorum quod ex-
emplis illustrat.

Notæ.

Ajones Veneti facta, cuius
fanum erat in Eutye sicilia
monte. Vide polybii l. 1.
Strabone l. 6.

Antony filii R. Andron
Oratoris et post praetura
cura habuit ora maritima.

44. Notae in orationes

Recuperatores & de obyssi
ratio recipiandis reddendis
cognosiebant, datis unde laddo
eras geruensia. Sizony lio. 1.
de iudicij c. 22.

Mutines I pontifices max. &
filiam ista innocenter regit, ut
feminae plax, das iby in proximis
proceduris exemplu Scenula
proponeret. Val. plax. I. 2. c. 15.
cum Damasippus orator excoluit
late C. plax. Cof. Junioris oxidis.
Sortis I Consules et praetores, quo
unius sorte sortiebantur, et ex 8. c. 1.
quaestores.

Qui princeps Senatus fuit? ista
dicitur isti, q. pomy censor iuxta,
et isti, q. uiuerent, quod honoris

VERMAS M T Ciceromis 45:

genus illius tantum deferebatur,
qui dignitatem et gloriam rebus
praclarissimè gestis effecit yse,
cuius: vel quoniam Censores in rebus
Tando primum legissent.

(Cicilius) quia hic Cicero nivis
n° 2, innumerum orationum re-
fariendis, opera precium parturi
sum, qua de bono oratore Cicero
comemorare.

Sunt autem maxime 3 quae in
oratore ad Brus. requiriuntur: na-
men, prospansus in genere uit,
et magnarum artium disciplinae,
de quibz id est Cicero l. 1. de Orat.

Sic igitur sensio inquit, nam
ad invenientur ad dicendum una
afferre maximam. Nam et am-
mi ad quibz in genere celestes quidam
modi esse debent, q ad excogiti-

NOTÆ IN ORATIONES

sandus acutus, et ad exili-
candum, orandum fuit uberos,
et ad memorias plorim abz dix,
turni. Et si quis est, q haec p[ro]m[is]e,
est arte cuius[us] posse t[em]p[or]e Gal-
lum est, quid de illis dicet, qua-
cerse cum ipso horie nascuntur,
longae solutio, noctis sonus, la-
teræ, uires, conformatio qua-
dem, et figura d[omi]ni viri et
Corporis.

Legendi
poeta, cognoscenda h[ist]oria, om-
nis bonar[um] artium scriptores ac
doctores et Legendi est per solu-
tandi. perdiscendu[m] i[n]t[er] ciuile,
cognoscenda leges, percipienda
omnis antiquitas. Sanatoria
g[ra]uatu[m], disciplina sciens.
ura sordor[um], fadera, padiones,

Verritas ac. T. Ciceronis. 47

caet imperij coprosecanda d.

In oratore fit acumen dialecti;
corum sententiae phoron, uerba
prope poetarum, memoria uiris
gallorum, uox tragediorum,
gestus penè humorum adorunt.
ita diuina diuina Cicer-

Observationes.

De illi uatum exiniuim Qui
consuleret fuisse). hoc e
immunem est exceptu. hinc ex
mix pecora, qua s' a grege,
excepta ad mesfas et usq; Daom;
eximi porti; q ad sacrificium ex
cepisti. ita Vatyil.

Quatuor eximiios praepanti corpore
statuerat;

Eximia spe adolescens Cicero.

Eximia specie Virgo. Silvia.

Eximie ornatu templi. Liu:

44 Note in orationes

opinie canare Junex. opinie
diligere. Cicero.

In antiquitatem populi rom.
ditionemq; effert). in
postpatem esse Cicero, in mentis
parte plaut. in emphatiori in
ren esse, tractat Terentius.
quem loquendi morem ratione
narrari vult et docet Agellius
1. i. nos. et Cicarus. c. 7.

Peroratio.

Compunctionem prolixam disputatam
preferit geludit. Integritum et
honestissimum hoc, q; de laude honore,
et fama partim gerunt, et diligenter
q; accusatores ipsi audiunt, solerter
discut. sed hoc, ergo est.

Nota in orationes.

49.

Hymenologia ludorum.

In orat. 2. Ver.

Comitia consularia habebantur
vigesimo septimo July.

Oratio hac secunda nonis sextilibus
die 5to Augusti.

Ludi votivi comissi 12 decimo 6to
Augusti.

Ludi Romani 4to Septembris.

Ludi plebey 5to Octobris.

Terbum magistratus imbarat 5to
Decembris.

Consuler consulatus Cal. Jan.

Note in orationes
Actionis 2^a liber primus.

Actionis prima proposito ab soluto
sequuntur orationes s. actionis 2^a
qua a Cicerone dicta sunt; sed id est
prescripta, ut exponi sint ratione
explanandi in uno et ostenderet.
Sunt ergo quinque 2^a libri, scilicet
in exilio proposita abiebat, ad larderum
conendadionem eloquentia positum.

Synopsis.

In libro primo expovit criminia Ciceronis
Verris, quae ante postoriam fuluer,
sem patraverat Proctore Legatus
Proctor Urbanius, scilicet de vita ante
Iudea, & statim habet concitaturalem
In 2do explicantur criminia à Verre
in Sicilia. Cetera ipsi dicendum conser-
tensig est de prouenienti criminibus.
Quarto de signis ablatis.
Quinto de suppliciis decretis.

Exordium

igit Ciceron g̃ra Veriā, quālē cōs
tērēdīatūn Verrīq̃ d̃lācēn in
p̃dēctian criminat̃, q̃ad fānto
l̃l̃ l̃ac̃mōr̃, rēt̃ ñ iudic̃it̃ corān
veriē audiat̃. Quālē criminā
tiōnē cor̃igt̃ Cīcōr̃, q̃a. Verrī
audāriā, q̃d ad sūi, et d̃ iudic̃i q̃d
laudē ualit̃ora.

Correctio) q̃id ea sit doct̃ Cyri,
iusp̃ l. 3. c. 24. et 30. sit a. cū
uel verbo vel sententia uerbum alia
sententia substs̃it̃ur. si uera
nec ut notat̃ Causius l. 7. c. 24
mordaq̃ ē, habet̃ ſalem et aue
tum. qualis ē Ciceronis pro callo
numeris uigilino. Quod quidem
faceret ulementius, ñi m̃hi in
micitia uberecederent, cum iſq̃
mūlicris uiro, fratrib⁹ uolui di
cere, ſemper hic coror, et pro

Note in Orationes

Rosieo An'ctio nra. 13+: qua
uero coruicia honestam eiur nob
domo si domus habenda est potius
q' officia nequitia, et dimeriori
en flagitiorum onnum. Fre
similicr correctionis exempla s.
Correktio clia composta e' iho ni
mru cum clia figura sic schema
se permisatur. Exemplum e' pro
Septio nra. 110: Cui benedixit
arquam bono est benedixit mo
dus. fortende bonum iuuen
petulantissime nse extus e'
ffici e' correctio, cum analypsi
et a conduplicazione. Seulor ista
e' per addibitatione pro liquori
n. 26. Constantiam die, reliquo
an melius patientiam. reg' norden
tambū e' pungere, rerum clia no
derari solet, ut cibaria zta. 23.
patrimonium e' studit, quanquam
n'sung usi eo verbo, quod de cuit,

n° 2. Audit sed in salute reipub.
collocavit.

Certet mea diligentia) 2 ampli,
scatio a veris praevaricatis q̄pligiose,
de qua Cyp. l. 1. c. 3. 6. de impudenteri 3.
singulari) p̄tērū ex ordī membris
memorat casus officiētes Verrinā
daciā; sc̄ientia minima pessima et
faemina, & diuina iudicata est, qua
distributioē explicat.

Resq. iste nihil) casus finalēs non
ad dārā, signe sc̄il: sup̄pliciū.

Ne a quidem ratio) 3 tū ex ordī mem-
bris quo rationē reddit superioris de-
lationis per distributionēm, qua sit
in delationē non prosectionē sc̄ilicet
sem. et reiectionē individū.

Quo quidem die) Benevolentia cupit,
lio sc̄illa ex iudicis persona, quam
sapientia deinceps capiat et laude in,

Note in orationes

diuers.

Itag, iudicib, reiectis, atq; ne
brus exordi, quod contruet C. c. la
borer, quos sua fide et diligentia
subjicit in hac causatione constituer,
da.

Nunc ne novo querimonia genere, ad
membrum gratiarum remunerare Hordei
appellatio, qua ratione reddit, qua
perpetua oratione usq; sit. Ubi per
proprietatem et dialogis ad ead
versario fer nociant.

Quadragesimies, intellige centena mil
lia, id est, decies centena milia aureo
rum.

Dionem decies centena m. I us co
ronatorum milia.

Vestis stragula, ab infernado
dicta. Stragula uestes p. Tepe Tari
rone 7. q de lingua lat. Labor erant
amphitropa, strigis villosum habentes,

Veritas M. T. Ciceron: 55

quod lucilius l. 1. et 6. dormiens lib
subperni solita est tunc nosteri qui
realib. Horum igitur olim huius sunt
os preciosi. Heliogabalus dux. Panepis-
tis legi p[ri]m[us] omnium privatissimo
r[ati]o auctoritate alibi legit, et apud
Virgilium quo est realis. Stratag[em] super
discumbit opere.

Fere illa conciliata, r[ati]o prae-
parea, r[ati]o babylonica - ita Cicero
in Babyloniana Cencor Alexandria
l. 1. c. 3. et apud Ciceronem s[ic] teat.
collocari iugis horae in auro lesto
Prato pulcherrimo septili. stragulo,
nigra[re]nt operis iley legato. Hanc prae-
gula vestes describit. Pat[er] ily in nuptiis
p[ro]le.

Hac vestis p[re]stis horae variata figuris
flororum mera uulnus indicat arte:
purpuream inv[er]tebat veste cubile.
Et Lucr[etius] lib. 2.

Nec calida atq[ue] decadens corpore fuisse.

Nota in orationes

Apollinis in picturis optoq; rubeant
Quælerit, q; si in plebeia uite exbands.
Ita apud plentitudinē uero dalo sensibus
soror mīnāq; Et illorū latera locis illis
uaria effectus, ut sit per sonata
Unguicula. Aethereus 1.4 in ap;
lys Cottis prægula purpurea et
loro quod præada pueræ memorat.
Eundem Raderus in Epigrāmā 16.1.2.
doct ip Ulpiano 25. et Alcedro
Neapolitanō contra Laurentiu
Vallum palliū etiā prægulan
dū regēt.

Menses 3.9.7.1 ante Non. sept. Maius
Primū pulchra intelligit. Non. n. sept
hac ea agi capta ē. Non hū pre
ter ea quæ super in diuinatione de
exordiū decūmū capita parca dia
breuīs subiectemus.

Caput primū.

Quæ exordiū nota, origenes et genera.

Verrinas M. T. Cicerois.

51.

Exordia per Metaphoran dicitur.
At a deceptoribus illi non exordiri
velim diruntur. Proamina
cythare diris. cypen n. cantus illorum
Est quod ante legitimam exactionem
produdunt, ita q. Aurelii Cypriodori
in Rhei. compend. Caesig l. b. c. 9.
vel q. Graci opor uian appellant
et id quod ante rei ingressum ponit.
ita Falig l. 4. c. 1. Exordio
in genera facit Cicero: proamina
quod est apertu principium, et emphato:
emphatos a. est subdolus ostiu: seu
insinuatio amoris iudicis occulit
fubiens. ita ex Fortunatiano
Caynius hic. c. 2.

Apult secundu:

an et quae satis exordia partes.

Zap. quaevis plerumq; obseruentur,
et assignant. Expositiones, quae est

Notice in orationes

oratio re*n*uicaneat ut hic: Nennie
negru*n* ignorare arbitror, nunc per
hos esse dies sermonis. Rationem,
qua fecit ca*m* epositionis, qua,
hic est in his Ciaromir scribit: qua
fana n*o* illicito solu*n* de. Realisti
re*n* que est locutus absumptio, sic
palegio est, quod epositione et
ratione apicitur. Quis nobis hu
ic est idem Verter, q*uod* fuit emper
comprobacionis, quae est causa del
ictionis. c*iiii*

Cap*ut* 3. quae quanti
sunt eorum equalitas?

Quantis partibus sunt in iusta epo*n*
magistratus, reliquis orationis su
biti conangustata, diligenter ob
seruanda, quippe d*icitu*s Christoforus
rati*n*ne redire debuit, quare tam
longius epo*n*is ueteretur.

Verrinas XI. Tully Ciceros. 39.

Qualitas est, ut sit de re pronostica
rebus alienis a causa exordiis, ita quod
ab extremo principio deinceps per
ad ipsam narrationem, vel aliam
parte, qua exordium sequitur.
Omnis orationes Narratione habent,
de quo vide Cypriani l. 2. c. 9.
Q. t. a. ex quisitibz eaae nascantur
exordia, sicut qui in Antonio vdo
de oras. docent exordium post
totali primi orationem factam ep.
coigitandu. et.

Caput 4. quid epordio,
en' finit.

Ut minima benevolo affectu et loci,
quod reddatur auditor. vide Sciam
l. 2. c. 2. Quintil. l. 4. cit. Causam
l. 6. c. 9. Benevolentia petitur a
profundis et rebus, personam rerum
adiuredit. Attentionis partem sunt
res magnas, novas, praedatas, mere.

Note in orationes
 dibilit, insitata, terribiles,
 illusores, obscuras, difficiles, utis-
 tes, inventar narrare. Facilis-
 sit partes sunt, locutias diffisiles,
 rionis, ut clare distincteque auditor
 percipiat, de qua re orator dicere
 velit. ora a. epe debent nediocia
 et modesta - i qui r. audire
 proficit ad dicendum, audiitorum
 abalienat, at nonet Cicero primo
 de inventione: modesta fuit senectus
 sua, neque nullus, reliquias gestus con-
 positiv: ita scripsit l. 3. Rhod. c. 17.
 ap quo unius istud diligenter redi-
 atentur suare auditores, ad nos
 orationis partes pertinere, et quos
 fieri ouatio est, captando epe ex
 attentione. 2

Capitulum secundum, quonodo
 Generositas et a nobis
 est a personis captanda.
 In oratione persona, spectular, modestia,

Verrinas M. T. Ciceronis. 61.

officiis, necessitas, publica et utilitas,
equitas vero uirginis in iudicis.
In responso clementis, nobilitas, iure,
antia, uirg., eruditio, merititia
renumb. In aduersariis, odiosus
eruditus, pertinacia, malitia, dif-
ficiliter, uolens, intemperansia,
auctoritas minima, amensia, furor,
barbaricus, confilia, ~~et~~ iustitiae minima.
nec quer, potestia, et quae alia
sunt generis iudiciale. in rebus
specularibus tempus, long., quinio,
fama, expectatio uulgi, dubita-
tio, sollicitudo, admiratio, uolu-
nioratio deorum, abominatio,
histeria, exemplu inspirata.

Caput 6. v. nouaq
uulgaris expeditionis
ratio.

Tradit ea? Casing l. b. e. g. uita
fries. Sape n. regnante omni,

62 Note in oratione

cursum vel regis a lege, et
a tempore regi personam dicuntur
jure; unde minor magistrum plebanum
sicut curiam; proinde iure ista
ex parte regis est facta ad regis partem
proposita. quia si particulariter sit
et significatur, concordare i
nclusum in iuramento et depositione
generalium quae pars fundacionis est
sicut, dicitur quod non habet esse voluntate
que exordia eternae extra eorum
opus et deus est inservans ipsius pro
opus. Quae sit regis: in legitimis
partibus locis, proponit locum et
patitur in plurimis casis facit; proinde
faciem exordia eternae regi parta
re, sicut et in consideratione quae
quid est probatio maxima est: quae
fundamentum positio characterum est
et eden: hunc exordium regis
leges agit. Causa?

Capitl. T. utrum ex.

ordine posuit et arguit.

mentosa.

Argumenta aliqua exordiis astringuntur
quintilis in diuinatione; ita tamen, ut ab
arguentis different, quae in con-
firmatione adhibentur? Diuina
præterea. si exordiis ducentur ex
ceru' circensia, sive alijs aucto-
raam in ecclesiæ pertineatibus, sed ad
ornatum magis, et digressiones perti-
nent, ab eis modi exordiis argumen-
ta abesse debere. Si vero exordiis
pœle rerum usicibus, et intermis-
selius principijs ducentur, talium
processus recipiunt argumenta magis
me ea, quæ se a genere, id est
gravig in fluunt, Et liquidius. di-
lurgus uero gressu' et rite, et diuersi
ab eis surpeditatus, et laude obriesa-
tus, ita causimy l. b. c. 8.

Note in orationes

Capit octauum, qui sit
exordi^o character.

Exordiū generis indicat. et libe-
ralium simplici^o amant cultu et elo-
catione, cum a. orato in pugnione
erit, et ut habentur haec notat,
quae habere exordiū prauitatis de-
bet, q̄ maiestatis, ne auscultet ea,
quos conciliare debebat. Ex Gie-
rone l. 1. de auctoritate. Carolo Pe-
gine l. 8. c. 6. nō sive . et Fabio
l. 4. ubi remittit Veneris annalib.
studiorib^o sive in oralanda do-
cendis simulatione. Hia estis
et exordiorū generis exortati,
que n̄ ad pugnionē sed telecasti-
ne insituntur. Diligerter estis
adversari, quod Fabio l. 4. c. 1. cito
sive praecipit. Und ex pugnione
missi, vestebitis manū, ne quod in
solens peccab^o, ne audieris trans-
latu, ac aut ab obsoleta velut.

Veritas M. T. Ciceronis.

65.

late, aut a poëtia licentia sum,
pli in principio deprehenditur.
Vnde n. recipi sum, et ceteris
act. recent. ad ient. in ient. na-
gii animi conciliat, et in calen-
dibz huc hortas seruntur, maxime
en locis lucis ingressi horum
naturalis uocant licentia verbi
restare circumcluso auctore & patitur.
Notandum diligenter, quod id est rei u
nus uocatio partibus ita uocata
est, de quo e. 3. ut ex milia uita
e. a licet translatu. e. videatur
quod egenissime libri in qua non libri
de gloriæ & ceteris meminit ad pletior
l. 16. Epiz. 5. elias nostru illud
accerit, de Horatius in arte poë-
sia.

Hunc capiti cetera metra equina
Cunigeris velis, et uicinæ deinceps phasæ
Tunc collatis membris, ut duplice ratione
De finit et ipsam uulier potuisse suppone
Peculiaris dñi ipsa sensatio amici.

Nota in orationes

ita diaffles glio Rhet. c. 17.
coeger hoc maxime in exortis demoni
latius reteris obseruandus &c, que
ducuntur ex laude et uituperatione
ex laudis et dispraeatione, et q[uod]que
personalis iudicis reficiunt.

Caput nonum de exordi
is ad orationis.

Sicutur ea ab P[etr]o n[icola]o regina
re, reu[er]bi, coros, temporis, ea qua
sat[ur] Historia s[ic], et cetera, qua
sig[n]ificat his orationis sunt, sed acutiori
cam, quod si rete p[ro]ficiet, p[ro]ficiet
ingens et eruditior est, si certius n[on] e
grediatur caput.

P[ro]pria orationis s[ic], si se esse
spectatur, et in eo exordiorum maxime
frequentia audiatur. Quis m[od]i e
rit? Brusio in Cyriaco, ubi a Simo
nibus exauditur. Huiusmodi ex
ordia Nestor plerisque, tunc more
Tiby[us] facit. quia naturalis labor

prolabrantib⁹ E⁹. h⁹ specta sit uia,
et g⁹mpt⁹ et præter expectationē
aliquid sublimis aggrediri, ita
lurors adiut⁹ ad histrio flect⁹,
et Talant⁹. Si oratori eximis
succedit, cui⁹ contendere uult vir
tus, oīdī poterit ab Eunom⁹
escada. de sīg⁹ adūnatis locut⁹
epo iudic⁹.

Capit⁹ decim⁹ quo sit exor
diorum necessitat⁹.

Lex scrip⁹ pagin⁹ malorum sic exor
diorū clīcere iussit, uaria reg⁹ magis et
eruditio⁹, q⁹ nobis beaux leas
q⁹ illud m⁹, et nō aenomāt⁹ ex a ora
cordi effect⁹, quid oper⁹ ē concilia
lione animorū? Quia ut itendebat
ip⁹ fronte uenerunt, et semper oīd⁹ ad
principiū magis attenti⁹, long⁹, lemp⁹
addecent, quantit⁹ rer⁹ placebunt. Ita
fere sunt, q⁹ib⁹ alii qui operationē neces
sitate⁹ impugnant⁹.

Notæ in orationes

Sed omnino exordia redierunt
 nolentia non in quantitate, sed
 n. aliqui ita garruli et praeceps, quod
 tota huius eloquencia esset exordiorum,
 quibus ut p[ro]p[ter]e[rum] quid[am] p[re]bet. c. 4. Alii
 melius e[st], quia in rebus variari. Precepit
 hanc exordiorum necessitatea alia
 ratio e[st] otia recessariorum e[st] in exor-
 dia indicare de qua se futura sit
 oratio; reliqua n[on] oia plus pompe
 habere videntur ita p[ro]p[ter]e[rum] quid[am] p[re]bet.
 c. 17. Majoranus Sionis et Moreto.
 Tale e[st] exordio Georgie Leontini,
 quamvis concisa; Elias Beata ciuitas,
 in quo maiore circuitu defiderat
 p[ro]p[ter]e[rum] V. i. istu honorandi boni
 ideo aristoteles leodo, conbarde
 illustrer ciuitates ideo Eliam, le
 quo aliis libro nempe problematu
 p[re]bet. Male conuici a nonnullis pa-
 rat orationis partes 2. Tantu[m] d[icitu]r

Verrinas n. T. Ciceronis 69.

id est prole l. 3. c. 16. ad dictum ne
cesar car. eo partes et propositiones
et probatio sine affirmatione, ad
exprime habentur: Si plures par-
tes orationis fuerint, tunc erunt
propositio, propositiones, probatio,
et peroratio, ubi exordium cum
peroratione hoc habere con-
venire docet, quod in memoriaz
advent exordium quicunq; res dica-
tas, peroratio et res dicatas, quae
prout locu; bene interpretatur. Quod
sicut Carbo l. 2. diffit. s. circa
finem. Exordium inquit, et narratio
nem non est pars orationis, sed ita
intelligendum est, quod ab oratione
sunt exigenda, sed ideo dicuntur
est partes, quae in illis non efficiuntur ea;
Invenientur, ad aliquo probandum

Nota in orationes

Aleris n; p[ro]cipuus enim in proba-
 tionibus in maximo[rum] notitio[n]e point
 et orator interdu[ci] soli probatione
 ab[er]t[ur] nationi nota persuaderet. Sed fuit
 ist[ra] ne partes quodam auctor[um] si
 probationis ergo perserteret, h[ab]et a-
 ratione L[et]eris orationis. q[uo]d dicit
 dia omitti posset uicem Cypriani et
 T. Aleris citat[ur], mores exordiu[m]
 omitti posse si ea fuisse p[ro]ficiunt
 parva. N[on]a praeferre exordiu[m]
 narratione, q[uia] narratione praecura
 dione, q[uia] e[st] multe elongatio[n]es. sed
 ordinatione. q[uia] orator tanquam ipsu[m]
 ergo uita ad suu[m] fine consequens
 dicitur Caro[li] 1.2. de arte licenti-
 disput. 1. Vnde praeferre Carolu[m]
 Bregiu[m] S. I. l. s. orationis faci
 c.6. et haec de exordio.

Verrias M. T. Ciceronis. 71.

Constitutio causa.

Estus et sunt partes, propositio et pars
ratio.

Quae primum? propositio, quia Cicer
in genere proponit, qua dictum sit,
qua pro omnibus.

Hic sunt ambi partitio est, sive
quadruplicata totius causationis
distributione.

Affinitate amis 14) amo nempe V.C.
quo Caius Papirius Carbo in Verre
Quaestore Gallia provinciam obtinuit.
Bacchationibus, iugulis, lenonum ale,
atrorum de his copiose differuntur
in notis commentariis idem in Catil:
et numeros et si.

Constitutio causa.

An separata ab eorum pars
rhetorice generalibus.

T^o Note in orationes

q^o exordio coniungunt se aiunt
filien regis, q^o dicat in exordio regis,
eariu^m et de qua re dicere velis, indi-
care. q^o ab exordio separant ut la-
tola Rheyg 1.8. c.7. propositionem
urto et divisionem ita distinguunt
ut diversis propositionibus quatuor amplius
distinguatur. Sit vero utramque brevis res
sura ita capita hanc atque proportionata
ut sint quasi formae orationis una.
Si ergo clara est propria, res et
figura presentationis tunc auditorum
atque suspendat. animadueri n.
rurus descendatur ordo debet, ut da-
itorum memoria adiunctur. Membra
divisionis, concreta sunt et quasi corporis
unius, non ad modum diffarata, et libera
capita sic membra non sint nulla, resu-
nt. descendatur nelli latrone pedit
cautor, hoc n. memoria et oratio
nir et auditoris solet officere. Vix
d' illa partitio, et uniu' membras

auditor

Venitas M. T. Ciceronis.

73

in alio continetur vel admodum rite
distinguitur. Partitionis longe & paucis
est ordinis, ita ut vel ipsa finis sit, vel
finis subequatur. Quicquid post litteras
genuerasit et ea, vel similes et deo-
dit, vel humilio.

Introductio.

Est brevis aliquis rei tractatio, inter
ipsas rei vias tractationem interita,
qua si dicitur necesse est brevis
est, et argumento tractando valde
genuata, non facit respondere, arguit
potius exordio pecuniae, et separato
comunque. Aliquando finitur. Si vero
brevis aliqua est sententia & sententia
sit, quae causa aliquid conveniat,
erat ista ipsa esse tractatio. Con-
sultig parva est, ab introducio-
nibus aliisque.

Nota in orationes
Narratio.

Tria q̄tūc̄, quāstura, legatione
et q̄tūre utrōq̄ām. Haec sat ex
Quāstura Verre, quoꝝ arcuꝝ pecunia
publica carbone in provicia dissolvit
est. Tuis quāstura p̄m̄q̄ honoris
gradus anno inscrīptio 300 estat.
De gratiorib⁹ uranis et aeris
aere Regis. I.7. C.27. de provinciis.
I.10. C.45.

Dissensio) qua nēpe bellō ciuilis
marie Sylla intercessis, p̄ue Syllae
factio ad huc dominabatur. de hoc
legi Jul. Flora 1.3. c. 21. q̄to
eo usq; serviebat dōc̄, donec Paſſea,
q̄ considereretur.

Accipi) natiōne Verri⁹ tenebit
sas huius, quoꝝ p̄igula ana⁹
descripsit.

Accipi nūc̄ dūcta) ad prouincias.

i nition
nati o

repu blic
vici a

verba rati
voca tio nis

concep
tione

in doc
mena vici
concep
tione

7. 57
concep
tione

in doc
mena vici
concep
tione

Verrinas M. T. Ciceron: 75.

2 adiutor legere et ex uicis biparc
200 milia. Summa e coronatorum
55.875. quadrigentis a. od sepius
decim nam faciunt coronatorum

10. Mille sexcentas legunt alij decim
sex et centena milia, quae e summa
coronatorum 40.875. sequentia
milia coronatorum numerant mille
quintodecim.

Reliquas uoces frumentaticis in
tabernacib[us] nota. Reliquas ore
s. q[ui] reliqui in rationib[us] debent.
uile parvus DC lege: qui acribus ff.
de abminis. et petie. Dut.

Malum cuius in probi consul pro
leppis e[st] quā us. Verres potuit,
cui respondet Cicer. Fulcratilys.
uide Cyprian. 7.3. c. 9.

Etenim si loci coniunct de perfidia
quam graviter in verre arguit.

Note in orationes
quod nū hōi se Sylla credidisset;

De legatione Ver.

ris:-

O scelus, o portentu exportas,
en? Narratio de legatione Ver.,
et, in qua ḡra Dolabella testi-
moniū dixit, et quicq; falsū, eis
orū reuerset sequentia.

1. In Achia) Exactionem tuam
seratu Greciorū poposit, et fuso
crevavit.

2. Iang ista larta et factilia re-
censit Althensis, dol. Chio, Teneb.
Sp̄eri, pergo comita. Hac p. in
specificatione tractat ab exemplis
Imperatorū, dīrūm q; p̄fā et
Sibularū n̄ p̄fī sed p̄p̄lo cōpono
attulerunt: cui duas syllēps
subiungit, neq; Verrem q; p̄fō
orasse, neq; emisse.

Vetrinās M. T. Ciceron: 3.

Quan multis? Vero ir libidinem
et canitatem aurasat, magime quo
Philodm. p. ciam per unū capere
voluerit, parentem residenem
cavile mulet auerit.

Quid eoo nure in alterā gravis
familiariatio ad considerationē per
linent duxta eq̄ innocentia adim
bis.

Mileios haicen poposcit. Vero
qua ristichū mileios auctor et. Mi
leioz sonie caput, quia lana ibi opt
ime legitur, proverbiū de Ceteris
ut fragula philippia dicuntur.
Mileios ut be Karba ē.

C. Malleolo) Verrir perfidiae orina
in grallari lytela, per una oupare
ē in quaesta conserere et venus.
Hinc pecunia olevata dicitur que
nē ē odiosa. Syagrophazantū in
graciat pribat, Romæ in aequo; et

Natae In orationes
civium rationes referantur.

XCV) id est: uicias quinque et
littera millia. 250000 H.S. hoc
est sexaginta et millia coronatorum
et quingentorum.

Decies decies centena milia, pug-
nati quinque milia coronatorum.
quinque milia) centu digniss. Coro-
natur. Specum a eadem gen-
de concessa, ut vide sua industria et
labore laurentur.

quid expectas) Prosperecia nigris
est, qua venia pugna amplificari.
pro questore Dicit enim lteris in in-
nia est in milicadas. Milites Pamphi-
liae ciuitas. Lyca pamphilia. P. Cittia
Phrygia, provincia Sicula patrum
Lucernas. Vide Sigerius h. de rebus
provinciis. c. 11.

Verrimas M. T. Ciceronis. 49.

Tricies centena milia Septentri
faciunt coronatorum 75000;
Quod minus) Minus se in tabulis
hinc a vere accipit sic de laetitia
serigerat, quoniam serigerat se de
dilecto Veneti. Scripta Venerde
dilecta se quingenta triginta quin
milia et S. ducenta triginta
a millia, et item decies 40 milia.

Aliquam calamitosam tempesta
tem pestisq; sunt q; pestem
proprie de morto disi negare, di
cendo vix aiunt pestilentiam ei
sta quidem veterer eleganter sed
memorius locutio: pestem pro
inde auij sanitum metaphorice
ut pestis et pernicies ciuitatis.
Cicero pro Rab. pestis in amicitia
pecunia curvidat, id est in amicitia
quenadmodum etiafforas. Dicet
pestit barathrum pacelli. ita
trigil. etio georgi de colubro sine
serpente. Pestis aucta boni, pecunia

Nota in orationes

spargere virus, et primo Ex-
vira sic de ditore loquens:
Principi' infelice pessi deuoda cura
Depoti mente acquit, ardeſcitq; duendo.
in vito. En. de farrap.)

Quicquid haud illis monstra nec saior illa
peccati qui sto En. uita 6.83. p. 12.
Si uero adio uita nra in: Cenit uam
est uapos, et lato depeca it corpos pessi
aenam modum regia 6.99.

Quatuor amissi' emenda a pate carina.
Illa estia Sylig 1.7. uer. 73. incendia
Uocat uulcanian pessi' m. Veru
quoniam pessi' de mortis dii neque
de i. uito sicut n. a pene eando
permicet, illa pessi' illa t. Tertiu
la quo fonte estia c' antiqua uox
pessum detinat. pessi' psonde et,
cabant, quidquid rem animata, et
vel inanata) possumus et q' pessi'
prosternere et pestilencia nra.
pestilencia dicta. Inclusi' quodlibet
incendia' depascas. Illa M. Ant.

quod

Vermas M. T. Ciceronis. 81.

Novellæ in Catulli epigram. 77.

De prætura urbana

Verris.

Verum illam iam renam
prætura urb. criminis obvici
Verris. q. in iure dicunto, edictisq; nisi
quis alterius in sordidis hercicis expiger
bis, obvici ac eradicis ex ea et dñe
verer proculis, ex censoris nulli
spem, et dicta iugis sustent ad
L. Florium, Alinius, T. Scornutus
curam.

Vocomia lex lata a Q. Vocomio
tribuno pleb. anno 71. c. 584.
de qua sedis l. 17. c. 3. D. Augustianus,
de civitate dei l. 4. estabat illa
qui censor est mulierem ha redem
insipitare. censu in rem publica
seruus tellus Rose invenit.

Cornelia Iuday et L. Sylvater
Espanaria Pauli et numaria

Notæ in orationes

vide Ciceroe & de naa deori
etimie legis meminiit Collegit
c. 7. e de reis Lurciis apud capiæ
dix. vide pugilatu' dnp. & Lurci
re de rufacacione.

Præcepta vestra a longum, ut
procurata erat præcepta postula
a pueris Virginibus ante annos 15
in Plutarensi Romulo. de ip
plura in ada cœsil. nulla ora
menta erat laurea, ingenuo collo
supensa, in cordis frictio elaborata
isertim palla, lotea et appendicis
sur.

Et posse horison sione? posse
imprimi promissio omnis, finalatio
dicti. deinde gens actionis &
qua libet. interposita certa percut
figuratione, quem perderet, et
proprio vincereatur, coram

Verrinas M. T. Ciceronis 83.

recepit orationem, vel alio iudice
adspicitur; in rebus privatis
erat decima pars rei prosequitur
in publicis vero quinta. Spontaneo
igit prouocant loquuntur, sponte
me dant nec umbras detinunt, nisi
et extra res ipsas per accidens. cuius
spontanei exemplum est etiam in litteris
nunc agitoni deponuntur.

in libro 1. 5.

Principes in venturis i dieis e qui
ex numero primi nonnullorum reges
torum electi, adiutori, sed utrum
tricarinis praetivebat, qd in circulo
minores, maioresque pueri congrega-
bantur. inde principes iumentarii
sic capiuntur e ille qui ex exemplo
latus Augusti ab imperatoribus ex
reputib[us] elegerantur, in que uoluunt
est imperium transferri, quem
uare super honoribus erogauere

Note in orationes
runt, vide Aos. 1.7. c. 11. quen
sic Tisnus imperatores resine,
runt.

In sive oblatu? proverby? heic
habet, quezalnoit anarop et ar
harpeniu? pigr? theret? us man
dixit n? fuit habere. Secula l. 22
quod est. in huius habere dixit pro
habere in potestate; ita etia? n?
fuit gaudere dicitur q? his prout
sonis.

Vigili tollit? nos in quiete? sus
cit, et q? ip? dicitur dicitur sol
bere, huius manus? dicitur, qui us
a populo emit, conduceitz aliquid,
manu?; pulata significatio se
auctore? emplioris.
Manu?as? secerit, intellige pro
dass sit, volens aliqui manus?
proprie? secundum, sic precium
excedita prada, prouis? redditu.
prada? ali? planibus dictam ex ad?secumia

Verrinas. M. T. Ciceron: 85.

ad eum, qua miseratori cibis et,
qua ille vel donis sua ornabat
vel dicendit opus aliorum publicis
exstuebat, quemadmodum L. Perse,
neq; r. Fornicer fecit, in demum figuram
aurem misposuit, vide Valdrinu
l. 7. de milicia Rom. c. 18. iam
ea qua narratio sunt praecipua
persequemur.

De Narratione c. i.

Quid narrationis nomine intelligatur.

Quae et quod eis sint formae.

Narratione aliq; angustissima de
frustrarum, quae sic facti aliquis
c. uitis, statim, cae. v. q. cadit,
furbi, sacrilegi, et simili; et minime
explicatione spectare: unde
illa genere iudicari non potest,
quoniam abit. Contra quos (axim
l. 6. c. 13. non est illud Quintilianum,

Notæ in orationes
 alia in eis narratione casæ aliud
 coru, quæ pertinet ad casam.
 Narratio casæ iudicialeps est quæ
 rei de qua queritur continet enu-
 lationem, aliorum vero, quæ id
 casam pertinet ad laus et napis.
 Narratio pro exercitū uide: rei
 uel facti explanatione, cuius loco
 mas & ratione Causa ex Curio for-
 merat lane;

Prima dicitur, quæ principaliſt est
 et totam compositionem facti narratio-
 nem.

2da. Extinguitur
 facti res aliter narratur, quam ad ea
 harum exposuit. Tertia plectetur
 dicitur, quæ non principiū tam
 facti ratione, sed oī ei pars per
 et circumstantias eruditæ dicitur,
 sit. 4ta. Narratur, hanc
 aliam etiam res introducitur extra
 casam positam, casæ ratione gernande
 in mediis, v.g. dioburg de dicuig

furto si estia de ipsa decais dis-
cepar, neque ita est intemperantia.
Sed utroque in his. Narratio est
questione probanda subiuncta a
propria Narrationis pede digesta
aut exactiijus est quod tota
oratio narrat. Ita iustificari
latius in questionibus vel ante quilo-
gos exequitur et res gestas, quarum
in narratione breviter adducimus:
Quintilius vero cit. latus et magister
declamatione certet, orationem
facie loquens: Ideo reportam, ut
quia orationis brevitas esse debet, hoc
modo suscipit et orationis posset exponi
in vel in die prima, vel in narratione.
Ita dicebatur, quia res gestas in
dam dicitur et exaggerat, locum magis
ne habeat in laudibus personarum
generis schiencie demonstratis,
veluti etiam in narracionibus.

Caput. II.

Quic sit Narrandi locus.

In concessionib; et xeg; sua oratio,
sibi scientia, et questionis nulla
est diligenter aut primaria Narra-
tio; enim, uicem impetrat propositio
generalis, variae in se tales pri-
meras, que reu aliam incidentia
rationes. In genere iudiciale
semper opus est narratione, si omni-
de re q; sit inter rex et faytore,
reg; id est Narrationis loco e;
si minus vel arte ead; constitutio-
ne prae iudicia aliqua sunt amolenda,
reg; senect; id est odo Narrandi
pro ead; necessitate. In genere de
liberalibus, si consilie de re delitac-
da, omittenda est Narratio, q;ao
dixi vel arti c;ogniti uenit
docebit praecentia. Vide et red

3. Blatt. c. 19. Quintil. l. 2. c. 4.
in principiis, et l. 4. c. 2. Par. l. 2
c. 9. ab orationibus sacris pro et
quoniam ad huiusmodi sit Narrationis
accusatio dicitur Carol. Reg. l. 5. c. 2.

Caput 3. octo Narrationis,
utilia, cum circa quantitate,
non est in qualitate.
Intra eam, prolixitas, que eximaria est
rebus, et a rebus et rebus: dura.
admodum riam orator persequitur
languebat oratio.

2du: crebra et longa parentheses.

3du: verborum ambiguitas.

4ter: nimia personarum rerum multitudine,
ano quasi agmine sensibus occulta, quia
animis undicatis queruntur, id est in
concordia et dissensu diligenter quisimur
obseruare, dissensu degen. paulatim
et per se est conditione. ita Carol. 34.
5du: incredibile et fabulosum simile
propter rerum naum et ordine.

Nota in orationes

Quod dicitur dum licet obserua et impro
pria.

Tunc dissolutio est sine illo locore
sine rebus sine articulis et membris
dicimus.

Sicut enim verbi crebra et iusta
repetitio.

Caput quartum. Quae iur

Prima est apposita breuitas in hoc manu
in gessa, non decussata, inter tabularum
timantis, in quibus intelligendo erat,
quod pingeretur, audiret alterum rei, isti et
dixi dicatur, seruendum. Ego vero,
suo breuitate debet in re nota, quia sibi
sunt malum temporis eripit, in qua breui
date notanda, ut quae non habent sic
modum, sive doctrinae et verba aliqua esse
ponantur. Careat hinc orator, ut
seruare fiat, dum brevis et laborat;
ut licet utrumque, periret hinc illud, quod

vermas M. T. Ciceron: 91.

ex insopia, q[uod] q[uod] ex copia uenit,
inquit Quintil: 1. 2. c. 1.

Breves sines, pleni s[unt] ab expressi;
isa ieron 1. 9. c. 4 in fine. Riccal
inuenit[ur] etia illud Ciceronis id est de
Orat. uolo inquit, se effera in ados,
refusante factundas, ne arquam et
arles haec in parte ab efforate dis-
sererit, ne hec breuitatis rident,
apud Quintil: 1. 4. c. 2. Iangue
necep[er]e s[unt], longa aut breue ee n[on] pos-
satione, nec Riccal ne p[ro]mediis.

Notandum de ergo illud Quintilianum
quoties ex ita rei factis ostendit prior
et antecedentia debemus docere co-
genti, quo religio intelliguntur.

Simpliciter a. est undiu concepta Nat-
ratio vocali debet, p[ro]p[ter]a conseruo.
2da uirtus exp[ressio]n[is], ut plus
infuso per traxi amoris, id impetrando,

72.

Nota in orationes Veri
verbis usitatis, propositis, dispositis
circumscriptiones, gelusa videntur.
Vita probabilitas est in gerere
et minime sit compita et apolita,
aut oratoria et ponens in verbis, si
sententiae orationes vel actae omnes
mibi moribus, horum, vita Celsiana
c. 15. Fta prauitas C
uile fidei in Rhet. ad Alexand.

Capit. Quintum

Quod est quae capita sunt, unde
Narrationis partes pro-
babilia plenda.

Recesserunt ea a Cic. 15. i. persona,
in quibus sicut erat nomen, nata, uetus,
fortuna, habitus, affectus, partia,
filia, facta, casus, orationesque
sunt a Maioracio exemplis illustratae.
2. Tempora: 3. Logi: 4. si eveni et
facti uniuscuiusque caus ponantur.

N° 5 M. T. Ciceronis. 93.

5. Testimonia. 6. hominum. 7. an
toritas ergo dicit, et de quo dicit
8. si ex lege fit giuratus. 9. si ex
more et conscientia. 10. si ex reli
giore. 11. probitas et warrantis, unde
fides inter probationes articulatas
mores etia in his rei amunerat.
12. antiquitas ex oratione grauidar
qua antiquitatem ex memoria ali
quam praefecerat. 13. dicentis reno
via, vera non esse videntur, qua prople
ct memoriam narrare. 14. orationis
veritas si in animo antea etia sit plena
vera narrare. vide Fab. n. fine. c. 2.
1. et 15. vides fides. vides non antea dicta
fides et testimonia? Fidei etada a.
in primis omnis sapientia calliditas,
nihil videat fidelis, nihil possit ut
oia posita est ea, q ab oratore pro
feda credendur.

74. Notæ in orationes

Caput Sextum

Quibus rebus narrationis suan-

tas comparentur.

Primum admiratione, cu[m] magna
prona, et in arcta dicunt. sed
expectationib[us] seu apprehensionib[us],
et ea, dubitans, quo dem[us] regit
crux. ubi adhibendi cunctor[um]
voces circuitus, et preparationes
in dicendo, quia in re frequenter
Cicero in Verrinis. Sed, exinde
ordinato, si felix est, sicut
affert incurritate, ita Cicero.
At, nobilis animi miserabilitatis in
omn[is] am[or]is nostre arte teste est
aliqua incurritas, cuncto mod[us] est
Ciceronis Pro f. Cneatius de Sabin
plastre, Regi fabi f. 3. c. 8. in primis;
apud quem numerus alius f. 4. c. 2.
relata affectibus ab pintadu[m] admittit

Verrinas M. T. Ciceronis. 95.

cor in Cicerone partitionibus, et gen
tionalis quaria reprehendit ibidem
Quintilius, Segnū. Eaduocare
in rebus affectu, in personacionibus
quar' securi narrari. Ita, colo,
huius resonans, qualis ē Cicero sū
in Verre de Philsdono. Ita,
dolosibus cognoscit. Cicero pro Ros.
Amelio et Faustio. Ita, ita
et incautis, via et flumen regre
mete effuso ē dulcior. Ita, nela
et trepidatione. q. latibz. 10.
expeditibus expletis, et hanc loca capita
ad prauitatem et pertinent, qua ē
in rebus. De digestionibus quibus
dam uite Fab. V. + c. 3. initio.
filia uerborū ē praeceps, qua esse
degaudia debet, et in cruditate
quodam sonantia; debet et q.
purissimus sermo narrationis, et q.
varietate tam effugias, et

76 Notæ in orationes

mutatione grauius levet. Ad quod
verbore pice sermonis levitatem
permittit genitio, et habeat lac,
aperos concuscas, et disperitos, et
cunctos. Pediorum sit circumscriptio
la et longo ante ratiu[m] arabitur,
et spiritu sociis respirationibus
auocata. Sit adhuc similitu-
do et aequalitas. ut illud quantum
notandum diligenter: Ego alleo
nigrit, narrationem, ut si illa
parten orationis omni qua possit
lgraia et Verore exortetur an-
suto, credimus. Laetius, que
accidenti iacent, P. et ad ipsas
fate adcedere dicimus. Pa-
rendentur usque in narrationib[us]
prior[us] et de sententiis parita-
te eis in uno loco. Separatur.

Verrinas M. T. Ciceron: 97.

Capit Septimum.

Quia Narratione securitas ex con-
nodi Actione adueniat.

Cetera Narrationis securitas auxi-
ni etiam in oratoriis actione, veltu,
gestu, pronuntiatione verbis sur, ut
oia Historia rerum mortibus, et hos
quidetur Arter, queuant, ut laeta incun-
de, tristia dolenter, et seria gravis
ter exprimantur, et ne gaudentur per
excitatus affectus, sed ut primis velut
minis regidentur, itaq; plane qualis
futura sit rei imago, statim appareat.
Alius narrans est, cu exempli aliquor
proferatur in seruore orationis, aliis,
ante quae animos incalcat, alii in modis
aliis in doctrina proficiunt. Et ad orationis
mi perbreue aculeasan, et probias, et
dicatas, et explicatas narrationes
desiderant, doctrina vero subtiliter magis
abz. disposita requirit. Hinc Quintilia,
nub. 11. c. 3. in fine. Narratio, inquit,
magis prolatam manum, amicu

Nota in orationes

recidente Cui exortacione. Dicente
mperio Romanum requiret. Quod dicitur
In. vocem Jeronimi proximan, ad tacto
sue aperiorem sue aeris, sive
simplicie siveque diffinire possibilabit.
Hinc possumus affectu sonitatis, adiungere
est pronunciatione.

Caput octauum?

Quod Narrationis numerus

Ese debeat. Colligimus ex Quintiliu
P. q. c. + . Narratio, inquit, secundum Zar,
diuersas, atq; ut si dicterim, modestiores
desideras pedes, et nobis maxime nictos.
Igitur ut herbit sapientia nostra & vita inter
inurgit; sed docere, et religere amissi
habet tempore cupit: quod non in eis lectionibus
operatur. Ita enim uidebola & Noratus
stare longius in membris, brevioribus
periodis, ita fundit:

Caput nonum?

Quod Narrationis principius quis.

In aliis facient putant a persona,
cangu, si uera sit, omniam si aliena

Verrinas M. T. Ciceronis. 79.

et aduersaria, narrativa'. Sed haec quoq;
est suis audiendarib; poterit, et id pro,
Eduardus 3. Frequenter etiam a re
incipiendo. Tamen Narrationis eo
alijs exponendo perducendis volant,
unde quæstio fit ora: de hoc vide
Fab. 7. 4. c. 2. finem.

Caput decimum 3

Quæ Variationi gremiat tentia.

De hac ita Quinque: Ne tentia
quidem, ait, velut fatigatio niter,
tione stomachi multip; relicere
dissulerim maxime quidem brevi
etiquantur an etiam liberiore.
Cetera frequenter docet Cicero usq;

Caput undecimum 3

Sitne argumentis locus in Narratione?

Argumentabimur in Narratione non
quam argumenta porroq; ^{ad�} Cicero pro
Ligario. niterem ex positione et breue
et responsu defensione et rationem

Nota in orationes

laudorū, nec n. ait Fab: narrandū
 ē langue besti, sed parquam rato
 no. nec de re manuorent ē consenti
 o. n. Narratio probationis continua
 greci propositio. et rursum propositio
 Narratione grecas affirmatio. non
 nunq aliquo arguendo affirmabim
 quod proposuerint sed simili et
 breui, cuiusmodi ē Ciceronis de re
 licio: Sicut sicut, plati gratit. ut
 ac fons q̄ est m̄ ē n̄ illuc ut id
 n. narrare debet, ut n̄ tantum
 noscas, nec esia gloriatur.

Caput duodecimum.

Notant narrationē genera et characteres.
 faciunt aliꝝ poetica, històriam, et
 oratoria. Narrat, historiam, seu
 simplicē et prosa, que historicis nō
 oratoria. Hito ego tot narrationes
 ē genera, genit orationis, nomine grandi
 logur, sublimi sententiae; mediis sen
 tenciaribꝫ. Aliae r. erant et dros
 narrandi s̄ casarum, rerum, publ.

rum, quod omni, privatim, aliquid iste
ritus; aliter laudare et vocare,
aliter et deludere querimus et do-
cere. Exemplum characteris penitus
dedit Cicero in de inventione Lan-
nomis et 32o offic. de Caio Canico
iognitum Rom.

Caput decimum tertium.

Huius interstiti inter historiam narram,
laudem orationis amorem.
Quia huius questionis tractatio ac-
cordanter est, exprimimus illam in his para-
bis, sine separacione utriusque. Hoc
interea scilicet historia cognoscere ora-
tori et magistris necessaria, quia prius
inventionis Rhed. Long. 2, et quasi
horum eloquentiarum, de qua vide Causam
14. c. 3. summa vobis n. historia uis-
c. sepe d. Gregorii Nazianzeni
Carm. ad Nicobyl. Ut unius homi-
nem ex omnibus negotiis et loculorum
perficiione in una sapientia aer,
et coalescere videatur. Haec de
narratione.

102. Note in orationes
Synopsis
Libri duodecimi in Verzen?

Partes huius orationis s. 3. Exordio
Propositio. Narratio.
Exordium reddit indices alteros
praelationes et latus Siciliae, q
latus a' robustate et abitate, de
qua Sizonia R. 1. de artiqs in eprovincie
e. 3. La provincia facta Catonice
quinq[ue]sternio duodecimo. Latus
inde iuxta Siculorum, et maius Verri
odius gibet.

Propositio. 2. de iniuris, quae et
Gauli et Romani omnisq[ue] adiutio hoier
a Verre Praet: auferunt.

Narrationis. 3. siue accusationis par
ter s. 4. iusta de rebus cognitis et
iniurias, debitis, iniurias ob pecunias,
et de rebus capitalibus questionibus.
Educa pars de rendita iuriis dictione,
et renditione honorum. uenit 2. n.

Verrinas M. T. Ciceron: 103.

Verrer dignitatis Senatoris aens
Soriam, et suerdotia. Tria de
Patrit. Ata de publicano v' cu'
Hocce in iuroru communione sedata
collusione.

Notæ.

Procuratio illa maiorum ueterem erat
in Roma triple fuit, unus ex tributis,
ac digalibus, et praedā bellicā redactis,
quotidianis imperiū de locis, in quod cu'
decimū Macedoniā L. paulus 3. milles
intulisset. Semper lepidaq; quinque et
xena milles coronatorū. In agro ad hanc
dicente Cicervone eis in opīa fuit. Hinc
ex vicinā collecta, sicut vocabatur
nisi difficilem reipubl: Temporibus aper,
In. Tertiū pecuniae erat in bellis
egalius collata, non attinere, iugurta
Se bello Gallico operacionib; publicis
carebat. Exar id militare stupor
apud Suetonius c. 99. instituit, de quo
nive Lyppiu I. 2. Magnitudinē Romar:
c. 4.

Cibaria Ist idem atq; alineata, de
alii cibaria Cicerio ad Attium 52o. que
re ex agris cibaria, Vero l. 2. de re
imp. 3. 9. reportare ex cibariis magna
pecuniam Cicerio s^ta Ver: Plant. in
Capitellis. mihi rem sun^d credi. It cibaria
dixit. Panell cibarium Cicerio. Vnde ciba
rium Vero dicit, quo usus erat communis
et presiduary. Cibaria faciat art. finit.
Vero appellavit, et gomori bus pli,
cum lau^s bona dona.

Gothicus in scriptu Rivi Syacus^{is}) nona
et viii noct^e plane admiranda, signata
una verba erat in lingua Latina tempore
Ciceronis, maior enim e^r Soleris signi
ficatio, q^{uod} agere possit nonen seruadoris,
quamvis planius Cicerio, ut Soleris
nomen exprimeret, recipit: et capitulⁱ
sui seruatore appellari. unde probabile
e^r Christianos adeo primos nomen eccl^{ie},
Iache, Salicotoris, ut ita vim expiri,
nerent vocis gracie Solycos, et flescarie
qua e^r Jesus. Aliud n. e^r seruare, aliud

Vermas M. T. Ciceronis ias.

Salutem dare. Servat ir, q re salut
amisatur, aliqua ratione pos pat: veluti
eruditus et pie moret paxq planetinus
Alii filii in nosq huius conestarij, hoc
loc, ab illogilis: nimirne convenire
Erjto. Senatoris nomen, qui agens.
humani afflictu n in eodem parte
seruatis, sed a semper ero in leitu ad
eterna uita bona ponevit. Quen
planus locu ex iure ciuili illa posat
hanc. T. a. V. s. loc. d. servare
inquit, verbu in istia e cuius vim ex
institutiomibz imp. habem. In p
Dno in gram. Servi n. ex eo appels
lati sunt, quod Imperatores capti
venere ne pho servare, recoueren
solent. Ita Paulusq in nodis ad Paq
os: 12. Jacoby Panethig in scholjs
ad epist: Corin: 7t ex Pet. tall: 9. de
resurrectione carni: c. 47. id ius
proclamare moret, Perduliano plus et
servare, q servare. Hic. Salves
glorificatore ueris, uel ga uadu in
afflcam salvatoris uoc peruenient;

vel ga more suo p[ro]mulgavit et nos
 r[ati]onem nostrum. Laudansq[ue] I. 4
 de vera sapientia, qui certe Cicero
 Christianus habet. Sed Jesus, inquit,
 q[uod] latine dicitur salutaris, sive
 saluator, q[uod] cunctis gentibus
 salutifer nemit. Hunc sequitur D.
 Aug[ustinus]. I. 13. de Trinitate. c. 10.
 Q[ui]s est hebraice, Jesus, inquit, gracie
 solit[er] nra locutione saluator
 quod verbi artea latina lingua
 habebat, sed habere soverat, id est
 potuit, q[uod] uoluebat. Vide Examen
 I. 2. de doctrina Christiana c. 13.
 et I. 2. contra Crescens. c. 1. Hec
 dicit Maynay ille, ex Benedictione ordine
 Doctor Gregorij et pontificis hic posse
 ratione in libro moralis. c. 5. inquit,
 ne rekenenter epistola, et secundu[m]
 ea collegit oraceli restringat,
 sub reguli donati. uide Etius
 sermoni I. 1. contra gentes.

Vermias M. T. Ciceron: 107.

Fit itaq. ut du hysq; t' ioh ipi com.
Angua obseruadorer barbarissim' in
Salutare medunt, ubi' incant alio,
quod Fabiq. l. 1. c. 1. impoport diceset.
M' q'by ciceromana circumscrip'io ars
ritet. q' salutē dedit respondendū
P' cu' Plancio l. c. 1. ut inter om̄. inquis,
o' comoda solis, eon' necessaria u'lebor
circumscriptio; p' iterata, q'p' et
dignitate amittit, et fabiet abem paix.
P' se i'q' rephenduntz latins ipsi
a Joanne Bonacchio P. C. in Boet:
l. de q'solat. proga l. c. 1. p' Lanz in
anim' satione. ad yeast. sto Cal.
Planc. l. m' editione l.

Si in architectura de a'diic'is' eorum
misq' et simplici' uitruvio utimur, de
hortis et herbis pluvior, columella, et
Varrone, granis' nihil huius reparatur
in Cicerone, cur nota christiana religio
nisi propria carcans. Spiritione eti;
le Episcopus' granis' u'legimus q'ad
S. Ioseph l. 1. c. 10. Ne Zephora l. 8
c. 42. n' sustinuit se profense a tri-

Nota in orationes

viii. Episcopo dici. Cypri. T. Pior
ubi diceantur erat graphætor, par-
dum, haec in se Ciceronis sententia 1.3.
de finib. et suorum modi est. Cad. philos.,
phil. uir. Redanser. Dicere corna,
le uelle, prætore est: plana a. et per-
spicere appedire posse, dacti et intelli-
gendi e. uiri.

alcerum his auctoritate antiquitatem
Julianum in Christianum. scriptor
est no[n] usq[ue] Salvadoris. Noradianus
quo ante sua Hæresis Fabiani papa
temporibus de Trinitate scripsit. D. Hiero-
nimus. In qua uero peritissima flagr.
Qing, Ambrosius, Plac. et al. ipsi Philolog. op.
quibus adde proœdam elegantem Romæ consu.
his deniq[ue] breviter adde Rapiens, qui in trans-
silvania exsaltat et colonia Dacia, Seria
densit pro salute Draconis Aug. 1451
uocet hoc titulo.

Vermias M. T. Ciceron: 109.

Quoniam custodi

Quirino sal

ta sori

pro salute

C. Casparis Paracelsus

Dracari aug:

Col. 20

Sarmicenses.

de quo uide Janus Grudteru in inscrip.
liomibz pag. 19. n. 5. similiter etiam
Porfirij Opataliang in Panegyriu versibus
acrosticis scripto ad Coriolanum imp.
quo residu in patriam exul impechuit.

Conser alia autem sit:

Quale Deo folij Salvatoris sancte bonorum.

Undiq pacatus Salvator in agmina rebus
Garras pro salvatis, dabis etia victor in robe.
Legimus eandem vocem in Plin. l. 8. his.
natus c. 16. teste Sigismundo Gelano ex
codice manuscripto.

Hac hodie est Presorum Christianorum

Notæ in orationes.

etudiorum de rebus Sacrae Scripturae
dates a liis maxime dulcibus et
piis id est aliorum.

Si ego nō Sicilia sum statra nolle de,
iecla ē. I ē hinc frequens ī der latius
ut ī reū proterisē narratioib;
temporē adhucat praelectoꝝ maxime ab
cuius rei celestibꝝ apud obliktudo signifiacat
ubi ibi plenaria ſere dixitꝝ p[ro]f[essor] L. uare
adit. In libro ſuo ſcripto obv[er]at. q[uod]
adde Terentius m[od]estus: actu. 1. ſcen. 1.
ubi compri ex h[ab]it, qui cipuc re h[ab]et am[or]e
receptor; aſſido; auerunt ſcrib[er]e
cos debarunt. e[m] Anno 14: adu[er]bi
ſcen. 1. Pamphili obliktudo explicatur ex
amore Nat: nam cum duciſſet ī proteris:
interea hac foro ad flanam aueſſit imp[er]t:
densius, ſed sim de Pamphilo dicit[ur] in proſecari:
favoribꝝ media milicem am[or]e. Ida Cc:
1. infor: ſeu quas 3[er]e filio[n]e, quod ubi intellegit
rouit. Atq[ue] ſeptem. 1. 3. m[od] Verren.

Partes orationis: 1. +. oratio: actus confessus; auditus ex spiritu:
et oratio: in exercitu benevolentiae capitalis regni et ciuitatis
sacra signis: qui credunt auxilium, grande onus suscipiunt. 2. i.e.
Verba auctoritatis: secundum actum dei spiritus.
Confessio: deinde proponitur: ut sit confessio
deinde propria: ut sit de confessione: ut sit de partibus tripartitis: de documento
decreto: de captione de cunctis vero: ut sit de statib[us] franciscanis in dicto

Verr mas M. T. Ciceronis. iii.

Confirmatio 3. partes yicit ut ionis tractat,
parte prima breue permittit Narrationes
de iure provinciarum quod in eis habeat
P. S. aliae n. Hispaniarum qd est vestigia leg.
ut Hispania alia censoria locatis qd ibidem
est veluti Asia leg. Sempronius. Agri n.
Asia iure beli populi Rom. sunt facti et
Rom. a Censoribus plebant Rom. aratoribus
ita locari, ut singulis annis populo Rom.
certi grumenti modus peniverent. Quod
etiam qd quisdam Sicilia ciuitatis
17. iniunxit que modo modus Cicero locet l. 7.
aliae provinciae liberasst, ut Sicilia, tu
aeris Verres in exigendis decimis ad
arbitrii decumanos sublatam legi Hiero,
mica: locinde de accuma grumentario noie
excepit. In ea parte aeris de grumento
empto qua qd sit 4. per liby. et stetione
nostra spartitione, Narratione tripartita.
3. part Verres aeris de grumento pinato.
In peroratione breviter 3. afficationis
parte repetit est expostio qd ut iudicet.
quaeratur minoriam vindictet.

113.

XO
SI
Lobi
Hugoniu
propositi
Johannes
No
richiam
regatur
heralma
abzwick
Vnde iac
Plorat
angustia
lorsam
H.S. Sep
accidet
no. Blatt
H.S.C.J.
H.S. and
wtoral

Nota in orationes. ii.

Synopsis

Libri 4ti in Verrem.

Huius orationis sunt partes: transitio
propositio, narratio, tractatio
& adulatione proposita.

Nego in Sicilia Propositio est
quasi divisione huius orationis, quae
conservatur in fortioribus, sicut
maru, margaritaru, signoru,
alij picturaru.

Vnde igit potius incipiam
Narratio est in qua explicat alij
amplificat, signoru est res pectio,
faru farta est res pinal
H.S. Septentius sex milibus aquilator
fuerunt coronatos 150. et ad quordum
160. Manutio sunt 180 scutati.

H.S.C.T.C. sunt quadraginta coronati.

H.S. centuaginta milibus hoc est 3. milibus
coronatoru. scutatoru. 3 milibus

Nota in orationes

sergentis.

H. s. octodecim milliby lis' estimata) i, e, quod singulis 50 coronatis.
C. C. millibus) Pregio sunt corona,
lorn 5 millia, Manutio ante lonta,
lorn millia 6.

Primum) i, e, atq; ex avaria in sententia
mor loquendi accepta ab his psonis q; hi i.
numeris in modu observare. ?

Fuit tanti) mo loquendi, e, q; q; q; ali;
qui ee fieri, aut futura ee, operantur.
ita infra Cicerio. credo eti tabula pos.
ferendur. Est tanti, i.e oratione 2.
in Cetil: & ambi tanti, Querentes, uit;
Mactare Verbo! e sacrificiorum, ita Sonus
in tuis feni: augesq; significat. Vale,
malg; quasi magis aucto, et magnento
digere veteres, q; et natus augende.
Tang macto, uno vel Thure aucto: Vale
Primum, et hominis Latinus lingua l. 1. f. 18.
ucle eti illud: macto hoc uero nosterio
est, i.e, aucto, honorato, amabilis aucto.
porro uulneradisq; aie redendis,

Verrinas M. Tully Cic: 117

salamati solito. Maete virute est, o
et Ling 1. 2. ibere i inquit, nacte
virute esse, si pro mea patria ipsa uis
si paret, corpore eundem l. 4. f. 349.

Et Raderus in l. 4 dix Epigramma
particularis. Epigrana decima corredic,
13. minorre etiam editionis, ubi notat
uorem hanc maete sacre audiitos sive
indeclinabiliter potius. Cest. l. 4.

Maeti virute est, dicit.

Citreamenq) de cistro et cedro. v. Lelii
Bifid. (: co. c. 13 . mensar) sane cyprae
ingentia olim erant precia, quar' viris
femina q'ra margaritar regerebant,
ut' apud Plini: l. 13 . c. 25. una quan
Tertullianus l. de pallio, orbem cistro
appellat, empha e' à Cicerone, quingentis
millib' num' hor' e', 12000 et quingentis
millib' aureis coronatis; qui idem Ter-
tullianus . c. 33. de amiss' har' mensar
vocat Ciceronianas. Plinius v' bis Lanti
emitt, Afric' Gall, Cizymba quinq' ministris

Notæ in orationes
 militibꝫ nunc, sive 20 quinꝫ militibꝫ
 aurorum. Memint plintus duas a Rego
 dubia videntur, quarum unum preius fuerat,
 & S. quindecies. Seneca, l. 6. de beatis.
 e.g. unam e iornodi ora exhort Cæsari
 censu exponit fuisse, sive secessorio, hoc ē
 30. militibꝫ auris coronatis, hūn. censu, k;
 ratorum erat, relati equite 10. militi; cur
 modi u negat, ut ē apud Dionem Cæsara,
 Seneca quinq̄tertag habuit, unde hec est ex
 clamat Tertullianus, En quanto preciis
 estimauere ligneari manulari, ubi carund
 joram indicat. De his Martiis l. 14. Epig.
 79. i. 89.

Accipe felice Martica munera filias,
 Africa q̄ dedit dona, minora dabit.
 Aliae non Libya, sive Mauritania, cytri
 patria, uide Ven l. 12. Epigram. 67. vocat
 Mauru[m] p[re]ciosi pondera rara cysti. Cui amorem
 et precium reprehendit Lucretius nobilis poëta
 l. 1. de' camit — negat, priores affectata facies
 et t. g.
 In Heng, ignotu[u]r u[er]e venere leures,
 Exclusu[m] opulas, negant peti uing orbe.

Verlinas M. T. Ciceron: 119

Synopsis

libri Quinti

Parte Orat. sententia 3. Ina + statuatio
descripitionis, qua generalibus Verre's
bonis dico. quam ironice propositam re-
felliit, quod ostendit Cicero, neq; belloufugis,
piratis, neq; praedonum bello imperatore
boni fuisse Verrem.

Satis est factus Siculus? pars altera,
et suppliciorum Narratio.

Si haec n'ad cines' Rom. I) peroratio
parte 3.

Cum haec ultima oratione absoletivitatem
orationis partitur, qua supersunt de per-
oratione i) paucis capitibus quinque.

De peroratione.

120.

121.

O
O
tio

Cadine
affind
na grue
Narratio
hortus
actuatu
frentia
per ille, u
grefi in
erw, o
bioua
cubit
U. Z. S.
Hesperid
zibane
Leipis

De Contentione.

123.

De contentione eiusq[ue] par
tibus confirmatione et con
futatione.

Ordine ipso narrationem sequitur
confirmatione; ita Quintil: l. 4. c. 3.
probanda sunt enim quae narravimus,
neque quicquam tam est consequens, quam
narrationis probatio: unde n. nullum
post narrationem expedit, in aliquem
lectus atq[ue] plausibilem locum excusare,
obstante declarationia, nisi excus
per ille, vel quasi finis narrationis; vel
quasi initius probationis est. Index n.
reru, ordine ardicto, segnat ad proba
tionem, quam primiung certus est sententie
cupid. de hoc Quintil: l. 4. et s. titulus
l. 3. Rhetoricorum c. 20. et in Sphero: ad
Alexandru c. 7. 31. et fragmentib[us]. Rem
totam breui summa 13 capitib[us] comp[re]
hexi sumus.

De Contentione

Caput primum.

Quid sit Confirmatio, et quae rebusaria.

Confirmatio est oratio, sive ratiocinatio, qua ea questionis, proposita ha
bitamenta suggestit, quibus et ca
traria infirmantur, et confirmantur
nra. Tota a. per uincendi, ratiō per
suadendi in hac parte posita ē, ut bene
Cypri: l. 2. c. 10. Quod ut beneficiat,
habet questionis, constitutioꝝ, et
bene ē profienda, de qua idea l. cit.
c. 11. et 12. tum præterea loci rhetoris
plenissime intelligendi, modis argumen
tationis et ratiocinationis addiscendi,
quarā speciem cū Cyprianus peractas
d. cap. 16. tum Nicolaus Caesius
l. 6. paralelus eloquise sacra et
propheta d. cap. 27. usq; ad c. 33. de quib⁹
not alias. Quint: l. 8. c. 2. et l. 7. c. 8. Artis
ratiocinationis.

Contentio

vit binua.

contentio

inclusa

quing prope

lupus, quic

mento, et opu

lum inuidat

u patefatu

c. 10. C. 10.

isit, capiend

heda remiss

an recensu

eluyas, ambo

relinctio

ius C. 10.

u. dicitur

ad locum

07. 07. 07. 07.

Eiusq; partibus.

125.

Caput 2dum.

Vtrungfimatione renitterda sit alia par-

tatio.

De hac Quintil: l. c. 4 et s. quan zon-
nung ait a n necessariam ee, aliquo,
utilen, maxime u libi res defendi possit
quenadw etia in cae obsecut et mulpis
lib; n' tanto ut sit caa lucidior, sed
aliquo etia, ut magis noveat, solethac
Orboposis aliquo ee nuda, minime ornata,
quenadmodum fieri solet in cae coniectu-
ralib; ut eadi aga furtu obsecio fligis
en ratione subiecta.

Caput 3tium.

De communib; oiu generu probationisq.
Sunt ea quid Arten l. 2. s. 1: c. 19. duo:
exemplu alg. Enthimera: sententia n.
Enthimera dis part. Exemplorw 2. ponit
genera, alterw iquo re gestar gnedora-
mg; alterw quo hor iji alg vide-
re gestu singulat, cuius due istis q
specie, collatio et fabula, quas ibidem

illuprat exemplis artis. — Exemplis
tanquam demonstrationibz uetatur q
argumentorum copiam habuerit. Argumenta
si sufficiunt, exemplis uenient erit quicq; ap
moxys. Exempla si praeponantur argu
mentis, u in inductionis habent, itaq;
multa concordia sibi: postposita uia
habent testimoniorv, Testimonia ubiq; ap
er ad quadruplicem. De sententia uide artic
c. 20. de enthincate c. 21. 22. 23.

Capitulum

Quinque confirmationis loci, quae differen
tia demonstrativa, deliberativa, et
iudicativa confirmationis.

Sunt idem, q; argumentorum loci, intrinseci
et extrinseci, de qto artis Cicer. Quia,
tilianus Cyp: et Caxing l. + uideantur et
legantur. Vbi diligenter nota ex artis
l. 3. Rhet. c. 20. ex probatioibz ob
exempla deliberatio generi a euon,
modatissima, quia deliberatio est de
futuro, quare ex rebus iam factis excepta

Conferentia
producenda sunt; entitatem et naturam
generis iudiciali convenire, eque difficultatem
in deliberatione, quam iudiciali genere
verari: Addit deinde in Phet: L. 31. s.
narratio rebus continuo sit fides adhiben-
da, reliqui probatimibz ab ipso, upli-
honesto, inundo, facili possibili et
requisitiis partibus firmamenta cae-
petenda ee. illa a. parte, quibus open-
pla et probabilitate tractantur, sunt con-
vocationibz et sententiis terminanda.

Confirmatio de nonpratina cu de rebus
omniis probatis in agat, locum, or-
natu et genere habet potius, q' conten-
tione, uide filios 3 Phet.. c. 20. in epo-
natis ibz, inquit, ea cura ee debet, et
qua honesta atq' utilia facta, intelliguntur
plurimum amplificentur, atq' loca,
bit exemplis semper aliqd querendu,
quod laudetur. Atq' id ipsu' e, ex quo

127

De Contentione
capite et fonte uult abat Georgius
orationem sibi nunquam defutata.
Judicialis confirmatio magis iustit,
rebus et argumentis et minuta illa,
quae ad utrūq[ue] uelationi obnoxio
se posuit, anputat que eniu[m] poterit,
sima s[ic], primo ultimog[ue] ponit loco, ut prole
aptiora ad vim sustinenda partis
aduersa.

In deliberationibus p[ro]st alijs differere,
n[on] in futura, de quibus deliberatur,
vel futura q[ui]den, sed n[on] tam magna,
iusta, nec utilia, vide Rhetorica
parte c. 21.

Caput stum.
Quis sit q[ui]ntus, unde denominata.
Confutatio est oratio, qua aduersarij
argumenta destruit, denominatione
prohibit, e[st] re cognitaria effervescit.

n. aqua solent coqui nake futo compo-
cere, de quo **Coscol.** 4. de ii. uar
aquariorum inquit, uocant fusum, quod
in Irinius alkali aquan infundebant
et Tiburioque postea cognitum alem
inquit, quod feruerit paulla, confutat
Ierna, id quod Trulla adhuc dicit, quasi
Ierna dicta, sicut ut Narboni placet
a Trajanopolando et Trajaniendo, quod
eam aqua Trajanatur.

Caput Etiam

Qui sunt confutacionis modi:

Sund mary de qby Cuius l. i. de mis
uent. auctor ad Herrenius l. 2. Spurit:
l. 3. c. 13. hoc nomine commemorat pater
l. 3. Sketos: c. 20. Vag et aliud aliqd
qba aruerfari argumentu obijcim, atq
inde argumenti inbecillitate m. Tunc in
becilla demonstrans (placuit ita cu
cellio logni l. s. c. 3. q. nodi Engleſhi
dicitur — — — — — Alter cu

De Contentione

argumentum adversarii argumento con-
trario infirmans et tibi etrogis illorū
Carpig. 1. b. c. s. maxime quidam sen-
tē. Primo contemptu et mifurcating
adversarioru dicta, ut easily a narratione
Cicero, huc revocamus Promam, que ad
notū facete plane Cicero in orat: pro
Rofio Come: id est Fabriū pro Quintio,
Sulpitio et Catonem pro Cneunto Sex-
tu Neuius pro Ser: Rofio Crudi. Nos-
tandū in istis utile confilii. Gorgia et
severa adversarii, dicta iuxta iuris cele-
lē severitate dissoluantur — Secundū
Hypothēsi cum minima actione, cultu,
gestu, et uox suo ducegarim eluding.
Tertius nō respatio, ubi crimen magi-
ni alienū, del ijsa in iis nō indignatione
regitur, ut dy te perdant fugitives,
qui ipsa obgīs. Quartū mōs antīago,
gen, sive comparsatione, dum effeūs
rem vel parēm, uel maiorem, qualitātē

pastoru apud Virgilium —

Dic quibus in terris (et eris) nichi magna Apollon.
Tret' paseat cali fratris n' amplius ulnas.
Alber parem quasbioem reponit.
Dic quibus in terris n'scripti nota roia Regn
Rescantur flores? quod refusandi genus
filios Enstafin, latim Thuliu virgin appell
lant. ita D. Augustus 1. 3. gta Acad
micos c. 4. hoc e' inguit thafu illud virgin,
quod dici solet, cu' questioni intentatae
h' e'g solutio, sed alterius obiectio videt
nederi. Quibus modi accepta lara cur
deductionem sine palatiam, cu' indicem
vel auditores a' re nobis contraria de
duimus, intereaq; pollicent nos de eode
alibi dicturos, et ita sensim elabimur.
Addit Caeſrig modu otia, et conuile
ubi negantur falla, ostenduntur ab
serda, demonstrantur reprobantia
indicantur contradicatio, distinguantur
dubia, illustrantur obscuria, cae et

De Contentione
veru et factoru efferuntur.

Caput Septimum.

Quis usus et nodus confutacionis opti-
morum est? nesci.
Docet illu temporis, et personarum rati-
onatorum pruidentia, multani resu,
multa migratione, lepida interro-
gatione, alia solvantur, ut dicimus,
qui admodum pro aliis pugnauerint,
contexis, auditoribus superius rem in genere,
ratiis. Africam Sipio auulatorem
etiam ratiis ad eis auctoritate repon-
debat, refutauit, commenorans sententiam
eodem se die Harmibale invigilasse, pronuncie-
re in Capitoliis ire, quem omne forum est
gloriens. Non rurquam a. q. f. t. i. o. n.
Etia pugnaciter est inservens, caerulium
ab omn. praevaricatione. Proposita
iuxta sententia et argumentum ad versarii
fideliter; deinde ergo quod locis argu-
mentorum reflectentia: inter quos pra-

Etiesq; partibus.

133

et responsum, quod ea ex adversariis
dictis colliguntur, que conciliari non
possint, adeo, secundum iste pugnare operam
datur. Alius est de liberator, impossibili-
te, alius est nidor, minus probabile.
Si ab adversario minus diluide collecta
sunt argumenta, exagitanda erunt
eiusmodi: quodcumque est hic loquens ab aliis
sive obsecruis, si cadunt in vestes libigii,
sive quod crimen alienum est a digni-
tate personae, auguratur minime condonari
et meritorum. Prioria aduersarii argu-
menta ita differri solent, quasi cognoscen-
ter, audiuerter, ita illi argumenta
pari. In primis quasi noncunctorum, ita
illius deciduru, media gradi opinemur,
quod dicendum est, unde Ciceronem nos
esse hominum filium est: roget aliis:
dicat fortasse aliis. Vbi nota quod in
Ilorum, Sophocle, Archileso, Heleno

De Contentione

obseruavit l. 3. Rhet.: c. 20. ut temp
alii loquentem introducamus, cum ea
duenda sunt, quae nobis inuidian, alijs
nolestan crede posat. Sophocles n.
xmonen inducit cum patre pro fratribus
loquentem. Utile erit legere totum
et 35. in Artu Rhet: ad Alexandria, sic
ea sit Artu, sive Anapimentis. Si difficile
erit argumentum adversarij, solvere na
argumenta cui adversarius argueret, si
conferemur modo effici posit, ut na
valentiora esse videantur. Si minus effi
caciter est adversarius locutus, ipsa eius
dem verba ponantur, si ad eum rehementi
usq; oratione eandem summan verbi nis
mitioribus efferaantur.

Caput stauum.

Quis ordo ofputationis et confirmationis
obseruans.

Aliqui levia & minuta, quasi levitas,
mutare milites in primum agmen conciatis,
et minoribus elutis et confutatis, facilius

Contentum
ill. 3. f. 1. v.
maioribus
t. que etiam ad
ad eum. Sola
dicitur ad eum
filius est ipso
t. f. 2. v.
sacramentum
t. t. t. t. t. t.
magistrorum
ad efficiendos
a deuter. I.
debet. t. t.
misterio. t. t.
evidens. t. t.
etiam. t. t.
etiam. t. t.
effectionis. t. t.
t. t.
t. t.
t. t.
t. t.
t. t.

Eiusq; partibus.

135.

Primum eius maioribus sequatur, id est
adcessari deservent. Alioqua maioribus
sunt momenti prius latet facta, quoniam
Napoli arguenda reliqua eandem sibi
remam sponte sentire, ita Marcius
Capella inbet, si Cicerofestit in Cluentia,
nisi nupcias, non rurq; caput iussi percellitur;
iam casina, iam diuinctus plegnatur, iam
confutacioni miscentur dilogismi, rionia,
subseciones, concessiones, rationationes,
et sic sane uir ardore, oratoriis magis
trahit, ita Caiusq; 1.6. c. 26.

Ad alia respondet in comunitate, ad alia
iter uigilat plura simul inuidimur, si
infirma sit, ut pariter impelli possint, aut
tam sunt molestia; ut pedem cum singulis con-
ferre non expediat, ita Fab: 1.5. c. 13.
arguenda, que turba et multivine ualent,
dissoluenda erunt, et quasi per partes
dissoluenda, que conceptu novent. — .
Ecce optima rerum confutandarum ordina-
dies abit prudenter, nam ut est apud Cicerone

De Contentione

in Bruto: dicere bene neas pacem p^t, nisi q^z
prudenter intelligit.

Oportet a. cum, inquit, filios, qui priordi-
cit, vel in deliberatione, v^m in iudicio caam
primo suam gfirmare, deinde v^m, que gtra
objei ponunt, occurseret et expellere, si
multa sint, exemplo Callebrati, prius
adversarii futare licet, tum non confir-
mare. Quis secundo loco dicit, adversarii
prior refutare debet, vel dissoluendo illig-
argumenta, u^m gtra argumentando, ita filios.
Non a. oratione accipit aming, si adversarii
vera dicisse uisq^z fecerit, ita n. ad futura
paratur oratione aming auditoris confirmatur.

Capit NONUM.

Vtrum res omnes argumentis confu-
tande sint, et cum pernouere velis, sitne
u^m argumentorum.

Negat u^m ag filios l. 3. qhet. c. 20.
primunne in a. iugorum optima exponen-
tia videtur, q^z sillogismi, q^z sillogismos adhuc
ante probant, que notiora et antiquiora s^t,

quā ipsi sit Syllogismi et argumenta —
 Alterum ideo negat, quia vel notū exēcit
 argumenta, vel argumentū frustra affe-
 retur, notū n. animi nemus expellunt,
 nec res hominū duo cōponunt, omne a. argu-
 mentū habet, vel fīren cōcīōne, neq;
 pōro, inquit, cum mores exprimere volemus,
 oportet hīmūl argumenta quae rege i
 docta scīentia ubiq; utendū ee.

Caput Iōnum.

Quā argumenta sīt potiora refellentia,
 vel cohērentia.

Refellentia refert se l. c. quod maiore
 in sīt gelūsa, et pōpera sīt mērē collata,
 inquit, contraria sīt evidētiōra. Quān.
 q̄tra adverſariū dicuntur, n̄ habent dīcez,
 sām, sed sī i numero probatiōnū. Ita etiā
 ex Cicerone Qūntiliāq; difficultis nempe
 semper ee creditum, defendere, q̄ auxilare,
 quem tu & uide & legē l. s. c. 13.

De Contentione

nille n. sacerdos, inquit, et artus de siderantur,
 cum auxiliatoriatis sit, plerumq; verum eis id
 quod obiceat: patronus reget, degredit,
 transigerat, explet, deprecetur, molliat,
 miniat, exerat, despiciat, deridat, fau-
 sator testem dat. patronus ex re ipsa
 reficit, id est auxiliacionibus necessariis oras
 horas sufficerunt, longe defensor nemo, nisi
 eloquentissimus sit, censet enim tanto et
 et accipere, q; degredire, quanto facere,
 q; sanare velutra facilis.

Caput Undecimum.

Vt et quonodo argumenta in sentias possint
 communari.

Haec fieri posse artis est sententia. c. ro.
 p. 3. Rhet. in fine. quonodo a. fieri pot,
 exemplo docet ciuiusmodi; ait sententia
 D. Han. si a. a prudentib; cuia hostib;
 fadra ferienda, cum forturam habent
 prosperan, si n. maxime poterunt a
 superiores, que paragmata proferetur,
 fadra cu' hostib; ferire oportet, ait si

Contra
Eiusq; partibus.

139.

utilissima, et cu[m] melioreara conditione
esse solent, cu[m] a. nra resp[on]sat prosp[er]e,
sunt factura etiam utilissima, nostro go-
more factura ferenda sunt. Varietas n.
incundissima et solat, cum Euthimenata
in sentiar, et ha[m] illa convertuntur.
Quid u[er] sit sentia, dico inus[us] loco.

Capit XII.

Quis usq; quod officiu[m] interrogacioni,
et reponsioru[m] in contentione.

De hoc art[ic]ulo c. 21; praecepit sequentia,
primum adhibenda ee interrogacione,
cum altera pars aduersarij ipse dicit,
et ita interrogacione elicitatur id, quod
absurdum e[st]. Secundum interroga,,
et omis[us] usq; ee, cu[m] alteru[m] placu[m] e[st],
alteru[m] dubius, quod tu[m] aduersarij sit
concessuens. Tertiu[m] q[uo]d ostendere vir,
aduersarij sibi contraria dicere, vel

1.

2.

3.

De Contentione,

* a' communī opinione abhorrentia.
 4. Quartus et nō habeat, quod respondent
 nisi fallaciter et astutè aliter, si inter
 rogationem ouerberit aduersarij, superalio
 invenitur orator. Interrogando sicut
 multa nō expedit, ppter auditorum in
 facillitatē.

Vbi uero ambiguitas respondendū ē, distin
 guere oper' ē, et longā uti, et pectua
 oratione, et nō coniça'. sed ea, que
 contraria videbuntur, nōq; oppugnare
 sed sūm in reponitione pluteo exhibenda
 ē, ne ansa aduersarij accipiat, et
 interrogando sequentia, vel geluendo
 nō capiat, q; ex interrogacione geluit,
 cū debet concircere. Post gelusionem
 nihil interrogare oportet, nōq; ipsa /
 tian glorioken, nisi cu' adeo liquida ea
 ē, et plura ut labefactari nō possit.

Caput decimum tertium.

Quomodo ab argumento ad argumentum
transendum.

Cum singula capita suis argumentis bene
ficiunt conformati, ordine disposita,
laboresque inferat suam compositione,
sic ab uno exposito deveniendus erit ad alium.
Transitioni haec longi, brevissime conludentur,
de quod dictum erit, et proponendo, quod
sequitur; ubi non nunquam etiam brevis
versus dicturus reprehendit, quasi in Epilogo
ad iudicium. Exempli semper in eiusmodi
transitione sententiam, plus de laudatoria
palestrae, quam oratoria gravitatis
habet. Optimum est transitione
variorum, ut intermixtum ipse ad idem ad nova
transitione breviter preparetur. Quando
quisque digressionibus operatur, prudenter
est ordinatio.

Ex parte a metibus ee, et magna oratione
varietate conciliare, ex magno Gregorio

De Contentione.

diferunt ex epist. qua praemittitur auct
libros in Job. ep. c. 2.

Dignissimes inquit utilitatis graia,¹
accedit abis possum ut debent fieri.
Savini. transitor eloquij, morem flumi,
nus debet miscari; fluvij quippe sum
alveu fluit. si ueller generali explorare
gratig, in eis protinus sui impetu arce
discentit, cumq; illas sufficienter impli-
verit, re penite sibi alveu relaxavit, si
minimus, si diuini restri. ea opacator de-
bet, ut cu de qualitat re disserit, si
fortasse iuxta eos postquam oratione
congrua edificationis inuekerit,
quip ad uicinam ualle longue undas in,
torqueat, et in suis subiectis inportionis
campum sufficienter inuenierit, ad hos
nono propishi alveu recurrat. Haec
de contentione, eiusq; partib; con-
firmatione et confirmatione.

DE PERORATIONE.

Bestia peroratio est in genere quaeque actio
Orationis, in quo sane triumphare debet,
et quilibet omnis eloquentia, hinc n.
lana et expressio pendet Orationis,
propter ea Cicero reliqui Oratores
omnes postquam defendissent, con*s*
cepisse perorationem, et M. ille Gall.
Reg Henry merito dicebat, se ora,
tore ex perorationibus agnoscere, quia
in iis artificiosis verborum compendiis
et similitudinibus ad numerum ferreatur oratio,
sub fine vero non ipsa sententia nisi motibus
promovet; de hac.

Caput primum

Quis per oratio, quis ex epilogus?

Perorationes latini ab Cunulu, ab
Eugenio vocantur, graci Epilogi, qui
sunt, si qua fuisse numerata sunt, breviter

De peroratione.

plexarit. sibi etiam alio sunt Epiph.
nemaduere, sed reprehenduntur a
Dionys. Italicarn. Et Texm. ea.
peroratio solit. orationis artificiosa
getrus. Marsilius Capella contendit
etiam exordio Narrationi, alijs pars
sibi dindat et suas perorationes. sed
q. Epilogu. et volunt breviori; Per
oratione a. longiore orat. fine.

Caput secundum.

qua sit perorationis officia.
Pecunias illa filier. l. 3. Rhet. c. 22
quatuor. iuv. ut audiore conciliet
animam ab adversario auoce. 2d, ut
amplificet alijs explanet. 3d, ut fore
argumentorum repetitione memorias
moveat. 4th ut moveat, ita Caelius
l. 6. c. 41. Quintilius l. 6. c. 1.
principia a. 2. sunt. arca ad serogit.

De peroratione.

145.

quam repetitione, sive enumerat: partim
nocent, et affectus, sive Tacit & Rebar,
inde Fabius docet peroratione consilere
in rebus et affectibus.

Caput 3um.

Quae eundem virtutes.

Sunt illa, breuitas, alacritas, qua
aure efficit perorationem, brevis enim
si enumeratio illa sit crux repetita.
Si n. longior lucet affectus in iudice, audi
toribus infermor iudicior. Ac si de debet,
ut auctor in animis relinquat auditorum,
quod affectus est figuratur.

Caput 4um.

Quos maxime affectus spectet
peroratio.

Discuntur et ex causa generibus, sicut
is proprii, vide cicer: l. i. de inventione,
et loco dignationis et comprehendi t. Cons
questionis a. 16. clementia, sauitia

De peroratione.

Consideratio iudiciorum, ira, iuris causa
 sive sequuntur, et genus dicendi iudiciale.
 Specie metu Curiam et senatus
 et genus deliberationis, tactica, exercitus,
 gratitudo, justitia, Epidictus, sine
 demonstratui. ex agno a. ad auxiliare
 et patronum pectant affectus. Si adiuncta
 dy metu sit, posterior in peroratione
 debet q. in proemio, ita Marinus.
 sum am dñm conciliandi affectus. Quidam
 vienam in hoc constituit, ut id quod obiit
 acceptor, aut quam atrocissime, aut
 pigreri est, etiam quam maxime miserabile
 esse videatur. in quam rem imprimis si
 et faciunt propria, et Hypothys,
 ser. Longe in ea debent, ut moribus.
 Non solum a. dicendo, sed faciendo quod
 Dia Tachismus mouens, quenamodo q.
 Rom. in Europa egit praetepta Galatii,
 in concione et sive cruenta proposita:
 audiunt propinquorum sordes et spalores

De peroratione.

147.

Liberorum solidudines et alia. Quam in re
rebus mores Fab: ne quis, nisi sumit
miges et viribus ad monachas lacrymas
agredi audeat. In aliis a. paribus
monachorum affectus erit, ut quisque natus
est.

Caput Quintum.

Quando et quonodo adhiben,
da anima phalegh:

In genere de liberalium, enumeratione
varo utemur, qd hoc dicendi geag n.
siles multis controversis implicari, ita
etiam in demonstratis arg e ciuidem
alg; cuius porro usq maxima e in genere
forensi et iudiciali, magisq conuenit
accusatori, cuius argumenta agglobata
firmiter ligunt; patrōq n et reg
si sua defensione ad pacata renocare
uelit, periculum e, ne sua causa uideat
fringendū episs. + a: uador. 4: Tepas;

De pororatione.

signat, quoque iectur exclusio. Romana
interrogatione collatione hinc con-
parationis rationem simplificemus ex-
planatione.

Nostandu' er

Quintilianus, ubi juncta ex plainis
caam agimus, sic ne easse de uti plainis
quasi apolo gira que nadmodum agit Cicero
in Verr. act. 3. et 7. nam quin illo dabo
Navarchis, cunctibus Rom. sua laici,
mas dedit. Caroly Rheyius 1. 8. c. 9
addit adhortatione, et cum disputacione
amplificatione, quia affectibus missis
cessat, repetitione illa nuda, ieiuna
et glorilim monet memoria ecce operi-
tatione.

Caput Sextum.

Quis porationis character?
Eze debeat, idem declarat Fab.
Et hic si usquam inquit, totos Elo,

De peroratione. 149

quia aperire fontes licet: etca
margina pars epilogi amplificatio
verbis atq; sentijs uti licet, magis
fieri atq; ornatur, tunc e contro
uendit theatrum, uentus e ad
ipso illud, quo ueteres tragedia
comediæ clauduntur.

Caput Septimum.

De communi perorationi lice
t e, diripi.

Sextus
atione illa
ion delectu
equitatis
Pax in ita hodie paregymicatur
minant, aliasq; declamationes, et
dicit uerborum hoc loco tandem inferuuntur,
Orator n. si nemine porro dictuatore
deret, subiectib; diripi habitusq; ultiusq;
partis orat. proannuntiat orator
illos dicisse ita: dixerunt. Inde
in grecis indices ad sectionem dicenda

150.

De peroratione.
dixissebant, quae dicebasne probabili-
ceras in urna gesserat, atque his licetis
adscriptis A. C. N. L. Graeci
si quae absoluissent, rapillis ab eo
ad integrum in urna gesserent,
damna recusat a. ingens et oratoris
ita si bene dixisti. Rethores agit.

F. F. R. & S.

peroratio
et que dicuntur
non quicquid
f. C. N.
litterarum
invenit
et a. n. i. n. i. p.
digiti, illis

N. S.

